

DEBRECZENI UJSÁG

SZERKESZTŐSEG-KIADÓHIVATAL
FERENCZ JOZSEF-ÚT 56. SZAM
TEL.: 21-90, ÉJJELE 10-TOL 23-48

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETESI ÁRAK:
EGESZ ÉVRE 30 PENGÓ, FEL-
ÉVRE 15 PENGÓ, HAVONTA 2.50 P

(TRIANON 20.) 1939. JULIUS 14. PENTEK

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLIII. ÉVFOLYAM, 16. SZAM

A vidéki színészet

Újjászervezése körül még mindig nem sikerült legyőzni az összes nehézségeket. A kultuszminisztériumban tartott értekezleten már körülbelül kialakult a terv, amely szerint az őszi szezonban I. a) és I. b) csoportokban vándortársulatok felváltva játszanának az egyes városokban. Debrecen az I. a) csoportba tartozna, amelyben vitéz Bánky Róbert, Kardoss Géza, Ihász Aladár és Tolnay Andor színigazgatók társulatai játszanak majd. A kétszorosos megoldás ellen a kisebb vidéki városok részéről heves tiltakozást jelentettek be. Ehhez a tiltakozáshoz a liberális sajtó azonnal kísérő zenét komponált. Így akarja a Színházi Kamara munkáját megnehezíteni és a magyar színészet vezetőit elkéldvetleníteni. Szerencsére a kamara elnöke, Kiss Ferenc kemény magyar, aki jól ismeri a vidéki színészetet és tudja, hogy annak problémáját nem lehet félmegoldásokkal elintézni. Kiss Ferenc — okulva az olasz példán — a staggione-rendszerben látja a magyar vidéki színészet újjáteremtését és keresztény formálását s a leghatározottabban lekötötte magát mellette.

Nem állhat meg egyes városoknak az a kifogása, hogy ha ők szubventionálják a színházat, akkor joguk van önálló társulatokhoz. Az eddigi rendszer és módszer már régen megbukott s a városok által szubventionált színházak az összes vidéki városokban állandó deficitet költöttek, a tagokat rendszertelenül fizették és közben az előadás nívója fokozatosan romlott. Mióta pedig az országgyűlés megszavazta a zsidótörvényt, hiába volt a szintársulatok tagjainak 50—60 százaléka zsidó, a hitsorsosok sértett önérzetűl hol fókban, hol nyíltan bojkottot indítottak a színházak ellen. Az így elmaradt közönséget beszerzés nélkül nem lehetett pótolni, s itt Debrecenben is Horváth Árpád szintársulata az évad utolsó heteiben nagy anyagi nehézségekkel küzdött.

Ezt az egészségtelen állapotot akarja megszüntetni a vándortársulatok megszervezése révén a Színházi Kamara. Természetesen az engedélyes színigazgatóknak olyan társulatot kell szervezniük, amelyek valóban fővárosi nívót reprezentálnak és a repertoárt nem csak gazdagítani, de nívóját minden tekintetben emelni kell. Most már megmondhatjuk, hogy a vidéki szintársulatok — talán egy kivétellel — sem tagjainak művészi képessége, sem az előadott darabok értéke révén nem ütötte meg a kellő mértéket. Az újjászervezett magyar színészetnek olyannak kell lenni, hogy egyrészt kielégítse a legkényesebb igényt, másrészt a legszigorúbb kritikával szembenézhesen.

Kiss Ferenc tervét azért is pártolnunk kell, mert az érdekelt színigazgatók között bizonyos szabaddal versenyt indít meg. Mindenki arra fog törekedni, hogy az ő társulata legyen a legjobb, a legegységesebb

A határokról csak a harcmezőn lehet dönteni

— írja Bulgáriára célozva Jorga egy oláh lapban

Románia állítólag hátatfordít a bekerítő politikának

Bukarest, július 13. Jorga a „Nemul Romanesc”-ben Bulgáriára célozva a következőket írja:
— Egy miniszterelnök elment, hogy pécsetes levelet szerezzen annak az országnak, amelynek sajtója hisz abban, hogy már határoztak Európa új térképéről. A kérvényező valószínűleg nem fogja elérni a kívánt aláírás megszerzését. De mondjuk, hogy sikerül ez a terv. Akkor tudni kell, elegendő-e az aláírás a kívánt földek birtokba vételére, — mert

a tulajdonosok nem hajlandók alávetni magukat olyan rendelkezéseknek, amely rájuk vonatkoznak.

A határokról csak a harcmezőn lehet dönteni.

Berlin, július 13. Az Essenben megjelenő Nationalzeitung „Letérés a bekerítő politikáról” címmel a londoni román követ lépésével foglalkozik. A lap értesülése szerint ugyanis a londoni román követ a külügyi hivatalban kijelentette, hogy Románia nem hajlandó résztvenni a London, Párizs és Moszkva között kötetendő egyezményben. A lap ebből azt a következtetést vonja le, hogy Románia a balti államok, Hollandia, Belgium és Svájc után szintén hátat fordít a bekerítő politikának.

Emlékeztet, — írja a lap többek között — hogy Anglia néhány hónappal ezelőtt Romániára is rákényszerítette garanciáját, amelyet Bukarest sem vissza nem utasított, sem nem viszonzott. Azóta Délkelet-Európában Románia szempontjából döntő fontosságú folyamat indult meg. A bekerítő politikától távol.

Magyarország, Jugoszlávia és Bulgária egyenes úton arra tö-

rekcsenek, hogy megerősítsék az egymás közötti együttműködést és kiküszöböljenek minden esetleges feszültséget.

A bukaresti kormány politikai ügyessége ellenére ezek az erőfeszítések távol esnek Romániától, — amennyiben szomszédainál.

különösen Magyarországnál természetesen kevés bizalmat ébreszt.

Feltételezhető, hogy Bukarestben rábrenednek ennek az elszigeteltségnek veszedelmére és éppen azért tiltakoznak minden olyan záradék ellen, amely őket az angol-orosz egyezménybe bevonná. Romániának ez a londoni lépése mindenesetre azt bizonyítja, hogy Anglia tervbevette, hogy Romániát is bevonja a Szovjet-Oroszországgal folytatott tárgyalásába.

Olaszország kihívásnak tekinti a szandzsák csere-berét

Róma jegyzéket intézett a francia kormányhoz az alexandrettei szandzsák átengedése miatt

Róma, július 13. (Stefani): Az olasz kormány a következő jegyzéket intézte a francia kormányhoz:

Az olasz kormány a sajtó útján értesült arról, hogy június 23-án a francia és török kormány között az alexandrettei szandzsák Törökország részére való átengedése tárgyában egyezmény jött létre. Mandatárius hatalmi minőségében a Sanremóban összegyűlt szövetséges és társult nagyhatalmak legfőbb tanácsának 1920. április 25-i határozatával egyértelműen Olaszországnak van szerencsése legrészletesebb észrevételeit megtenni a tudta és beleegyezése nélkül elhatározott és megkötött egyezmény tartalmára nézve, amely nyilvánvalóan ellentétben van a mandátum céljával és az érdekelt

nép akaratával. Tekintve, hogy a sajtó ugyancsak közölte, a francia kormány és a francia külügyminiszternek ebből az alkalomból tett bizonyos írásbeli és szóbeli nyilatkozatait, az olasz kormány hasonló fenntartásokkal él ezekre a nyilatkozatokra vonatkozóan.

Róma, július 13. A szandzsák ügyében Franciaországhoz intézett olasz jegyzék az esti lapok érdeklődésének középpontjában áll. A Giornale D'Italia ezeket írja:

Olaszországot, melynek része volt a mandátumos megbízás megszavazásában, nem lehet megfosztani attól a jogtól, hogy a mandátum jövő sorsára beleszólása legyen. A szandzsák-csereberéhez a következőket kell megjegyeznünk:

s az ő előadását fogadják legszívesebben. Állítjuk és bizonyítani is tudjuk, hogy a vidéki közönség intelligens állaga sokkal igényesebb, mint a budapesti közönség. Amit a főváros heterogén közönsége megtapsol, az esetleg Debrecenben, vagy Szegeden csendes bukás áldozata lesz. Számolni kell tehát azzal, hogy vidéken a közönség egyrészt kritikusabb szellemű, mint Pesten, ahol a pazar kiállítás sokszor pótolja a nívót.

Van azután az éremnek anyagi oldala is. A színigazgatóknak mindössze másfél hónap áll rendelkezésükre, hogy társulataikat megszer-

vezzék és az évad megindítására megtegyék a szükséges előkészületeket. Mit ér a jó társulat, az érdekes darab, ha nincs közönség! Meg kell tehát szervezni a városok közönségét is. És itt nyomatókusan figyelmeztetjük magyar testvéreinket, — hogy a zsidótörvény nemesak jogokat adott nekünk, hanem kötelezettségeket is támaszt velünk szemben. Igenis minden magyar embernek kötelessége, hogy a zsidó bojkottal szemben védje, óvja, pártolja a nemzeti kulturát. A magyar középosztályra nagy feladat hárul. Tulva gyunk azon, hogy zsurokban éljük ki társadalmi és kulturális tevékeny-

ségünket. Ha azt az összeget, amit egy-egy úri család negyedévenként zsúrra költ el, a magyar kultúra, s közelebbről: a keresztény színészet pártolására fordítják, akkor nyugodtan nézhetünk a jövőbe. Legyen az új kultúrfront szervezkedése egy-séges és áldozatkész. A színigazgatók ne az utolsó napokban szaladgáltassák titkáraikat a lapokhoz a hirdetési átalány letárgyalására, ne a kapunyitás reggelén jusson eszükbe, hogy ideje volna már bérletezni! Mindent idejében, tervszerűen és szervezettel kell csinálni, a diadal kivívását pedig a deszkákon majd elintézik a magyar tehetségek. (b.p.)

1. Franciaországnak nem áll jogában Szíriával úgy bánni, mintha fenntartása alatt álló területről lenne szó, miután a mandátum csak átmeneti állapot, melynek végső célja a lakosság politikai önállósága.

2. A mandátumot a hatalmak nemzetközi döntése juttatta Franciaországnak, tehát nem áll jogában saját elhatározásából a mandátumon változtatni.

3. Ezek szerint egyoldalúan megsértette a mandátum alapjait, valamint a harmadik hatalmakkal szemben vállalt kötelezettségeket.

A francia kormány — folytatja az olasz lap — akarva, nem akarva kénytelen lesz az olasz tiltakozó jegyzékre válaszolni. Egész Európa tisztában van azzal, hogy ez a francia lépés nem egyéb kihívásnál, mely csak a bekerítő politikát és Franciaország imperialisztikus célját szolgálja. A szíriai események a többi afrikai mandátum számára is precedenst jelenthetnek. Úgy látszik, a bekerítő hatalmak a bekerítési politika által teremtett háborús veszélyt legújabbán a mandátumos politikával akarják növelni.

HAZAÉRKEZTEK

A VILÁGBAJNOK LÖVESZEK

Budapest, július 13. A Luzerni lövésvilágbajnoki versenyen 2 világbajnokságot nyert magyar csapat Schreiner János tábornok, országos főlövész-mester és Verbőczy Kálmán alezredes a szövetség főtitkárnak vezetésével esütőtörőkön délután 2 órakor érkezett Budapestre a keleti pályaudvarra, ahol a magyar lövésztársadalom és hatóságok képviselői ünnepélyes keretek között fogadták a magyar versenyzőket.

ÚJ SEGÉDELLENŐRÖK

Budapest, július 13. (MTI) A Budapesti Közlöny pénteki száma közli a honvédelmi minisztériumban törvényt főtisztviselői előléptetéseket és kinevezéseket. A honvédelmi miniszter Rátz Béla és Kabók Béla debreceni lakosokat a XI. fiz. osztályra ideiglenes minőségű s. ellenőrökké kinevezte.

GAZOLT ES TOVÁBB ROBOGOTT EGY AUTO

Karcagról jelentik: Karcagon, a püspökladányi úton egy ismeretlen rendszámú autó elgázolta Fazekas Sándor püspökladányi lakost, aki kerékpáron igyekezett hazá. A gázolás következtében Fazekas kisebb sérüléseket szenvedett. Az autó a gázolás után nem áll meg, hanem tovább rohogott. A nyomozás megindult.

ÖTEVRE ÍTÉLTÉK A SZLOVÁK ÁLLAMVASUTAK VOLT ELNÖKIGAZGATÓJÁT

Bécs, július 13. A gráci törvényszék ötévi börtönbüntetésre ítélte Strasella dr.-t, a szlovák államvasutak volt elnökgazgatóját. Strasella, aki Dollfus kancellár bizalmas barátja volt, sikkasztással vádolták.

ANGLIA NEM UTASÍT KI OLASZOKAT

London, július 13. (Stefani.) Több munkáspárti képviselő az alsóházban azt az indítványt tette, hogy az angol alattvalók Bolsano tartományból történő kiutasítására való tekintettel megtorlásokra olaszokat — utasítsanak ki Angliából. Butler külügyi államtitkár azt válaszolta, hogy a megtorlásoknak nincs helyük, mert az olasz intézkedéseknek nincsen az angol állampolgárokra vonatkozó jellegük, hanem az említett tartományban lakó minden külföldire kiterjednek.

A japánok fölényesen visszaverték a szovjet tankrohamot

A szovjet Mongóliában bacillusbombákkal harcol

Sanghaj, július 13. (Stefani.) A mandzsu-mongol határról érkező jelentések szerint a határvidéken heves harcok folytak repülőgépek és nehéztüzérség beavatkozásával. A szovjet-mongol foglyok elbeszélése szerint a szovjet repülők bacillusokat tartalmazó bombákat dobtak le a folyók és kutak megmérgezésére.

Tokió, július 13. Mint a nyugat-mandzsuriai Bahcagallól jelentik, szerdán kora reggel közel 200 szovjet orosz csatakosai tűzérségi támogatás mellett sikertelen kísérletet tett arra, hogy átjussanak a Khalka-folyón. A japán-mandzsu csapatok a támadókat visszaszorították a határon túlra.

Mint a Domei-Irodának jelentik Hszinkingből, a mandzsu kormány képviselője kijelentette, leghőbb óhaja, hogy a mongol-mandzsu határon visszatérjen a nyugalom. Nem tartja kétségesnek, hogy Mandsukuó hajlandó megvitatni azokat a javaslatokat, amelyeket Külső-Mongólia előterjesztene a határcsúcsok rendezése céljából.

Vitathatatlan, hogy a Khalka-folyó alkotja a határt — folytatta. — Ezt a hivatalos levélár-adatai is bizonyítják. Mandsukuó és Japán csapán törvényes jogukat védelmezték, amikor a szovjet-mongol csapatokat visszaszorították a Khalka-folyó túlsó partjára.

Ebben az évben 1400 millió fontot költ Anglia hadicélokra

Chamberlain bejelentette, hogy az őszi hadgyakorlatokra 12 ezer tartalékost hívnak be

London, július 13. (MTI) Az alsóház befejezte a költségvetési törvényjavaslat harmadszori olvasását. Sir John Simon zárószóvalban bejelentette, hogy a honvédelmi kiadások elérik a 730 millió fontot, amiből közel 200 milliót kölcsön útján fognak előteremteni.

A költségvetés óriási összege, — fejezte be Simon kancellár beszédét — főként honvédelmi szükségleteink következménye. Körülbelül 1400 millió fontot adunk ki a folyó pénzügyi évben, amiből több, mint 900 millió fontot adók útján teremtfünk elő. Nincs a világon egyetlen olyan Angliához hasonló népességű ország, amely ilyen óriási adóterhet tudna elviselni. A kölcsön összege kétségkívül aggasztó, de a főtérheket a mai nemzedék vállalja. Hogy a költségvetést olyan nyugodtan fogadták, az a következő körülményeknek köszönhető:

1. Annak általános felismerése, hogy a kiadások feltétlenül szükségesek, 2. az egész ház és az egész nemzet pártja és osztályra való tekintet nélkül szilárdan el van köelve, hogy jöjjön, aminek jönnie kell, Anglia előteremt mindent, ami a haza szabadságának, biztonságának és erejének érdekében szükséges.

London, július 13. Chamberlain az alsóház ülésén kijelentette, hogy az augusztusban és szeptemberben tartandó kombinált tengeri és légi hadgyakorlaton a jelenleg tartalékban lévő hadihajók is résztvesznek. Ennek folytán további 12 ezer tartalékost, illetőleg nyugdíjast kell július 31-ig behívni. A király augusztus 9-én a Weymouth-öbölben megemlékezik a tartalékos hajóhad egységét. A gyakorlatok kb. szeptember 3-ik hetében érnek véget. Utána a tartalékosok haza térhetnek. A tartalékban volt hajókat szeptember végén ismét tartalékba helyezik. Összesen kb. 130 hadihajó vesz részt a hadgyakorlaton.

A lengyelek már tárgyalnak Danzigról?

Molotov néhány nap múlva többhetes pihenésre utazik

London, július 13. A Daily Telegraph jelenté Varsóból: Lengyelország Chamberlain legutóbbi nyilatkozata után kész Németországgal megbeszéléseket kezdeni Danzig jogállásáról, az iránt azonban a legesekélyebb kétség sines, hogy semmiesetre sem hajlandó tárgyalni fegyveres erővel való fenyegetés hatása alatt. Varsóban örömmel üdvözik a Németország és Lengyelország közötti feszültség enyhülésének jeleit és megállapítják, hogy a lengyel üzletemberek az utóbbi napokban sokkal barátságosabb fogadtatásban részesültek Berlinben, mint hármikor március óta.

A „Daily Herald” szerint a lengyelek készek volnának hozzájárulni ahhoz, hogy kizárják a népszövetségi főbiztost a szabad városból, ha kielégítő biztosítékot kapnak arra, hogy Lengyelország danzigi jogait őszintén tartják.

A „Daily Express” úgy tudja, hogy a lengyelek már tárgyalnak Németországgal Danzigról és diplomáciai körök biznak e tárgyalások sikerében.

Danzig, július 13. A danzigi rendőrség

tömeges házkutatást tartott, melynek eredményeképpen mintegy hetven danzigit, aljánél fegyvereket és robbanóanyagot találtak, letartóztatták. Valamennyien a régi danzigi szocialista pártnak a tagjai voltak.

Páris, július 13. Mint az Epoque és az „Ordre” jelenté, a francia kormány az angol kormánnyal egyetértőleg a közeljövőben Colson tábornokot, a vezérkar és a legfelsőbb haditanács tagját, Moszkvába küldé, hogy érintkezésbe lépjen a szovjet orosz vezérkarral.

Ezzel szemben a „Matin” a következőket jelenté: Felelős francia körökben túlkorainak mondják azokat a híreket, amelyek szerint Moszkvába küldék a francia vezérkar egyik tagját, hogy minikatonai tanácsadó jelen legyen a francia-angol-szovjet tárgyalásokon. Ezekben a körökben csak annyit jelentettek ki, hogy szerdán este újabb utasításokat adtak a moszkvai francia nagykövetségnek ilyen körülmények között mindössze annyit lehet mondani, hogy a tárgyalásokat tovább folytatják. Néhány nap el-

telté előtt nem lehet újabb fejleményeket várni az angol-francia-szovjet megbeszélések dolgában.

A „Figaro” londoni tudósítója az újabb szovjet követelésekről szólva azt írja, Moszkva szemmeláthatólag nem áll el attól, hogy valóságos imperialista magatartást tanúsítson a balti államok irányában. Ami a Moszkva által követelt vezérkari eszmecsereket illeti, a lap felveti a kérdést, lehetséges-e a francia és az angol vezérkar felvonulási tervét és titkait Moszkvának kiszolgáltatni, mielőtt teljes megegyezést értek el és mielőtt teljesen meggyőződtek afelől, hogy a szovjet orosz tárgyalófelet szövetségesnek lehet tekinteni.

Páris, július 13. A déli lapok úgy tudják, hogy Molotov néhány nap múlva többhetes pihenésre utazik. Ezzel kapcsolatban a lapok megjegyzik, hogy a moszkvai tárgyalásokat a lehető leggyorsabban be kell fejezni, ha csak nem akarják össze elhalasztani, amikor is mindent előről kellene kezdeni.

Az olaszok és dánok tiltakoznak az angol légitájak különös kirándulási terve ellen

Róma, július 13. A Giornale D'Italia a francia lapok hírelivel kapcsolatban, hogy gyakorlatozó brit repülőgépek az olasz partokig elrepülnek, így ír:

Ha ezeknek a repüléseknek az a céljuk, hogy Olaszországot és Németországot megfélemlítsék, megállapítjuk, hogy az „acélszerződés” két hatalma semmiképpen sem engedí magát befolyásoltatni. A tengelyhatalmak ezzel a kihívással szembeállítják szilárd elhatározásukat, hogy hajthatatlanul folytatják az egyeduralom ellen és az igazibb nemzetközi igazság érdekében folytatott politikájukat.

Koppenhága, július 13. (Stefani): Azzal az angol fervevel kapcsolatban, hogy a légi rajok Dánián keresztül Lengyelországba repülhének, a dán lapok rámutatnak arra, hogy ez a semlegesség nyílt megszegését jelentené. Általános az a vélemény, hogy ha London a dán kormánytól engedélyt kérne az átrepülésre, nehézségekbe ütközne, sőt udvariasság, de határozott elutasításban volna része.

London, július 13. A légügyi minisztérium cáfolja azokat a híreket, amelyek szerint az angol légi haderő gépei a Keleti-tenger, vagy Dánia felett gyakorló repüléseket végeznének és hogy a dán kormány már megadta erre az engedélyt. A légügyi minisztériumban kijelentik, hogy gyakorlórepüléseket csak francia terület felett hajtanak végre.

TELEKI PÁL MINISZTERELNÖK MAI TANÁCSKOZÁSAI

Budapest, július 13. Gróf Teleki Pál miniszterelnök esütőtörökön déledőtt 10 órakor fogadta gróf Esterházy Móricot és másfél óra hosszat tanácskozott vele hivatalában. Délben gróf Révay István és Szilassy Béla együttes kihallgatáson jelent meg a miniszterelnöknek.

VIGSZINHAZ

Ma utótlára a legkacagtatóbb amerikai bohózat:

Féltékeny barátok

(Esküvő a tébolydában)
Fősz. Victor Mc Laglen.

Szociális javaslatok egész tömege kerül ősszel a Ház elé

Előkészületben a munkáskamarák felállítása -- A kormány intenciója szerint is egységes irányítás alá kell kerülnie a szociális munkának

A parlament rövid szünetének tartama alatt a minisztériumokban megfeszített erővel folyik a munka. Törvényjavaslatok és kormányintézkedések egész sorozatát készítik elő s megállapítható, hogy az előkészület alatt álló javaslatok és intézkedések homlokterében a szociális problémák állanak.

Ősszel kerülnek majd az országgyűlés elé a nagyjelentőségű szociális törvényjavaslatok.

Időközben azonban a kormány számos olyan rendelkezést ad ki és intézkedést hajt végre, melyek

a szegényebb néprétegek helyzetén vannak hivatva segíteni.

Ezek között első helyen kell megemlíkeznünk a munkabérproblémákról. Az iparügyi és kereskedelmi minisztériumokban felállított bérvezető bizottságok tudvalevőleg már eddig is nagyon sok ágazatban megállapították a legkisebb munkabéreket. Általában a legutolsó éven belül igen nagyjelentőségű intézkedések történtek az ipari munkásság javára.

1938-ban lépett életbe a fizetéses szabadság rendszere. Ez év január 1-én a családi munkabérpótlékot vezették be.

ami a múltban élvezett jövedelmeken felül mintegy 10 millió pengő jövedelmtöbbletet jelentett a munkásságnak.

Legutóbb pedig a kormány közbe lépésére újabb munkabérrendezések történtek.

Az érdekeltségekkel lefolytatott tárgyalás alapján most rendezték a textiliparban dolgozó munkások béréit s ez a bérrendezés

általában 20 százalékos jövedelmtöbbletet biztosít a munkásoknak.

Meg kell említeni, hogy ez a bérrendezés igen érdekes formák között történt meg. Nem lineáris, tehát az összes kategóriákra kiterjedő béremelést alkalmaztak, hanem csak alapelveként mondták ki azt, hogy egy-egy vállalatnál a kifizetett munkabéreket általában 20 százalékkal emelni kell. Ezen az általános elven belül aztán a vállalatok a munkabéremelést egyénekenként, a munkateljesítményre és érdemre való tekintettel hajtják végre.

Ugyanesek a legutolsó napokban történt meg a salgótarjáni, budapestvidéki és esztergomi bányamedencékben dolgozó munkásság bérének rendezése is és itt hasonlóképpen közel 20 százalékos tesz ki a munkabéremelés. Természetesen a kormány minden szakmánál állan-

dóan figyelemmel kíséri a munkabéreket és ahol ez indokolt,

a munkásság segítségére siet.

Másrésről azonban gondosan ügyelni kell arra is, hogy az adott viszonyokat túllépő követelések ne jelentkezzenek, mert ezek az árszínvonal emelését idéznék elő s végeredményben éppen a legkisebb emberek megélhetését nehezítenék meg.

A munkáskamara ügye

Másik nagyjelentőségű intézkedés lesz a munkásság érdekében

a munkáskamarák megvalósítása.

A nemzeti társadalom régóta követeli a szociáldemokráta égisz alatt dolgozó szakszervezetek monopolisztikus helyzetének megszüntetését és olyan önálló munkáskamarák felállítását, amelyek politikamentesen tényleges munkakérdéseket védelmeznek. E követelés megvalósítására most elhatározó lépések történtek. Az iparügyi minisztériumban folyik az előkészítő munka s előreláthatólag már a nyár végén elkészül a tervezet a munkáskamarák felállítására. A kamarákkal kapcsolatosan bevezetik a hatósági munkaközvetítést is, amivel minden vonalon megszűnik a munkásság jelenlegi kiszolgáltatottsága...

A falu közegészségügyének javítása

Az ipari munkásság problémáinak előtérbe helyezésén kívül állandó gondot fordít a kormány a falusi lakosság szociális helyzetének javítására is. A belügyminisztérium fokozott erővel folytatja azoknak az egészségügyi intézményeknek megszervezését, amelyek a falusi lakosság közegészségügyét vannak hivatva szolgálni.

A vidéki orvosok számának szaporítása, a zöldkereszt-akció fejlesztése

már eddig is nagy eredményekkel produkált a népbetegségek leküzdése, a halálozási arányszám javítása és különösen a gyermekhalandóság leküzdése terén. Ezek az akciók, értesülésünk szerint, a jövőben még szélesebb keretek között fognak folyni. Igen eredményesnek bizonyult a múlt évben bevezetett szociális tanácsadó intézmény is. Az egyes vármegyékben kiküldött szociális titkárok a rájuk bízott vármegye helyzetét alaposan vizsgálva, mindenütt megtették jelentéseiket, nemcsak a pillanatnyilag szükséges volt intézkedésekről, hanem

azokról a tervekről is, melyekkel az illető vármegye szociális helyzetét tartósan és gyökeresen megjavítani lehet.

A belügyminiszter havonként értekezletre hívja be a szociális titkárokat

s az írásbeli jelentéseken kívül e megbeszéléseken személyes tájékoztatást is kíván a vármegyék helyzetéről. A beérkezett jelentések és a rendelkezésre álló statisztikai adatok alapján készül el az az átfogó szociális program, amely incidentális kezelés helyett intézményes és az egész országot átfogó módszerekkel fogja megindítani a nagy akciót.

Egységes irányítás alá kerül a szociális munka

A nagy, átfogó, szociális program végrehajtásához az anyagi fedezetet az országos szociális alap fogja megadni, amelyről szóló törvényjavaslat az őszi ülésszakon első közzétételre kerül a Ház elé.

A törvényjavaslat bizonyos kincstári jövedelmeket a szociális alap javára utal be

s egyúttal körvonalazni fogja azokat a célokat, melyekre ennek az alapnak jövedelme felhasználható. Az alap legfőbb jövedelmi tétele előreláthatólag a fölemelendő örökösödési illetékből adódik, amelyet teljesen családvédelmi szempontok alapján dolgoznak ki az örökhagyó gyermekeinek száma szerint. A szociális alap ilyen módon az egyke elleni küzdelem gondolatát is szolgálja. Ennek az alapnak segítségével az egész országban egységes irányítás alá kerül a szociális gondozás munkája és pedig annak az alapelvek megfelelően, hogy ne segítyeket nyújtsanak, hanem olyan állandó munka- és keresési lehetőségeket teremtsenek, amely az or-

szág különböző vidékein az adott gazdasági viszonyoknak és az ott lakó népesség hajlamának legjobban megfelel.

A társulati adó reformtervezete

Szociális szempontokat fognak szolgálni az adórendszerben végrehajtandó reformok is. A meglévő adónemeknél fokozott figyelemmel lesznek a gyermekek számára. Adókönyvtést kaptak a sokgyermekes szülők s az így kieső állami jövedelmeket a gyermektelenek, vagy egykecsékes erősebb megterhelésével fogják pótolni.

Nagyon érdekes tervezet készül a társulati adó reformjáról is. A pénzügyminiszter a képviselőházban az indemnitás tárgyalása alkalmából mondott beszédében bejelentette, hogy ez a kérdés is

rövidesen az országgyűlés elé kerül.

Értesülésünk szerint a társulati adó reformja az adókulesok progresszíven növekvő általános emelkedésén kívül egy rendkívül érdekes újítást is fog tartalmazni. Ez az újítás pedig az lesz, hogy az adóalaphoz hozzá kell számítani a költség számlán elszámolt összes személyi jövedelmi tételeket. Ezen túlmenően pedig ugyanezek

hozzászámítják az adóalaphoz a vállalati vezetőknél olyan fizetéseit is, amelyeket a vállalat viszonyához mérten túlzottnak lehet tekinteni.

Azt pedig, hogy az ilyen fizetés mikor tekinthető túlzottnak, a vállalat többi alkalmazottainak fizetéséhez viszonyítva fogják megállapítani. Ez a valóban szenzációsnak nevezhető újítás előreláthatólag lényegesen elő fogja segíteni az egyes vállalatok kebelén belül a jövedelmek egységesebb megoszlását.

Ej adónem bevezetésére is készül a pénzügyminiszter. Ez

a hadmentességi adó lesz,

melyet békeidőkhöz hasonlóan azok a hadköteles korban levők fognak fizetni, akik katonai szolgálattól nem teljesítettek.

Mind ezek és a kormány egyéb intézkedései messzemenő kihatással lesznek a jövedelemmegoszlási és szociális viszonyokra és lényegesen jobb helyzetet fognak biztosítani a dolgozó kisembereknek.

ADuce meghívta Franco tábornokot Olaszországba

Ciano gróf diadalmenetben vonult be Sanschastianba

Sanschastian, július 13. A lakosság lelkesedése mellett, valóságos diadalmenetben vonult be szerdán délután Ciano gróf olasz külügyminiszter Sanschastian városába.

Francó tábornok rezidenciájában folyt le az első megbeszélés a tábornok és az olasz külügyminiszter között. A tanácskozást fogadás követte. Ejszaka a Cou-

cha-üölben, amely a világ egyik legszebb pontja, nagy ünnepély volt, amelyet tűzijáték zárt be.

Francó tábornok és Ciano gróf a történelmi nevezetességű Ayete-kastélyban, Sanschastian mellett folytatta le első tanácskozását. A megbeszélésen jelen volt Jordana külügyminiszter és Serrano Suer belügyminiszter, továbbá az olasz lé-

HUNGÁRIA filmszínház

SIKERÜLT közöhangnak engedve MEG EGY NAPRA: MÁRA prolongálni a legjobb zenés filmóriást

A NAGY KERINGŐ

MÉG MA UTOLJÁRA MEGNEZHETI!
Előadások: délután 5. 7. 9 órakor!

Jön: KÖNNYŰ A FERFIÁKNAK!

AZ APOLLOBAN

Ma: d. n. 6 és 9 órától folytatólag 2. nagy film, 3 óras előadásoklan:

1. ARANYBORJU

Izgalmas történet az amerikai aranyláz idejéből. Fősz.: George Brent, Olivia De Havilland és Claud Rains.

2. NINCS TÖBBÉ ALVILAG

Amerikai film 8. fejeletben. Fősz.: Edward G. Robinson, Jane Bryan és Allen Jenkins.

gionáriusok volt főparancsnoka, Gamba tábornok, aki jelenleg a madridi olasz nagykövetség katonai attaséja. Az első megbeszélés este hét órától fél kilencig tartott. Ezt követően Franco tábornok és Clano külügyminiszter négyesemlékben este tíz óráig folytatott egymással megbeszélést.

Beavatott körökben úgy tudják, hogy a megbeszéléseket esütőtűzben és pénteken folytatják. Hivatalos jelentést eddig még nem adtak ki, valószínűleg csak záró jelentést adnak majd ki és pedig pénteken. Politikai körökben azonban már most tudni vélik, hogy a megbeszélések kiterjednek az olasz-spanyol gazdasági kapcsolatokat érintő valamennyi kérdésre.

Clano gróf a Concha-öbölben rendezett nagy ünnepély és tűzjáték után hajnalban két órakor az „Admirale Cervera” spanyol cirkálóhajó fedélzetére szállt, hogy Santanderbe hajózzon. Santanderben az Eseudo hegyen Clano külügyminiszter jelenlétében felavatják a Santander elleni ostromban elesett olasz légionáriusok hősi emlékművét.

Madrid, július 13. A közeljövőben a német és az olasz kormány meghívására nyolc vezérkari tisztből álló technikai küldöttség utazik Berlinbe és Rómába. A tisztek Németországban 40 napot, Olaszországban pedig 20 napot állnak.

Berlin, július 13. Clano gróf olasz külügyminiszter diadalútjával kapcsolatban valamennyi német lap őszinte rokonszenvéről biztosítja a spanyol nemzetet és megállapítja, hogy a tengelyhatalmakat igaz barátság fűzi Spanyolországhoz. A nemzetiszocialista párt hivatalos lapja.

a Völkischer Beobachter többek közt a következőket írja:

— Németországnak és Olaszországnak mindenképpen érdekében áll, hogy a pireneusi félszigeten ismét erős nemzet éljen. Németország tisztában van azzal, hogy a spanyol polgárháború csak bevezetője volt egy sokkal nagyobb küzdelemnek, amelyben az új európai rend államai kerülnek szembe a plutokrata kizsákmányolási rendszer államával. Anglia és Franciaország ember- és hadianyagszállításokkal támogatták a vörösök kétségbeesett harcát s ezzel a ténykedésükkel kétségkívül azt a célt tartották szem előtt, hogy megakadályozzák az erős spanyol nemzeti állam megszületését. Németország, Olaszország és Spanyolország között nem kellett kiegyenlíteni semmiféle régi számlát s a tengelyhatalmak nem is követelték hátról hátról szolgálataikért. Annál természetesebb és magától értetődőbb volt, hogy a fegyverrel és közös vérel megpecsételt kapcsolatokat most a tengelyhatalmak és Spanyolország politikai viszonyában érvényesítsék. A demokráciák hiába próbálják megzavarni aranyuk esillogtatásával ezeket a kapcsolatokat, minden ilyen zavarkeltési kísérlet megtörik Franco tábornok nyílt és világos magatartásán.

San Sebastián, július 13. Mértékadó helyről tegnap este kijelentették, hogy Clano olasz külügyminiszter azon a két óra hosszat tartó megbeszélésen, amelyet Franco tábornokkal folytatott, átadta Franco Mussolini meghívását. A Duce szeptemberre hívta meg Franco tábornokot Rómába. A megbeszélések során egyébként a két államférfi megvitatta a két állam kapcsolatát érintő kérdéseket.

vében már ö intézkedik. A belügyminiszteri leirat hangsúlyozza, hogy az összes helyi szervezeteket is felfüggesztette és minden ügyben most már csak Kara Zoltán megbízott intézkedhetik.

A fenti nyilatkozatból nyilvánvaló, hogy a Baross Gábor Kör debreceni fiókját is felfüggesztették. Erről ugyan nem kaptunk itteni illetékes helyről nyilatkozatot, de a budapesti hírt nem cáfolták meg.

Először kenyeret kell adni a nép kezébe --

mondotta Perényi Zsigmond kormányzói biztos Huszton

Huszt, július 13. Perényi Zsigmond báró a kárpátaljai kormányzói biztos, ma délután Husztra érkezett, ahol a város közönsége, valamint a környékről összegyűlt lakosság meleg szeretettel üdvözölte s fogadta.

Boksay János képviselő köszöntésére Perényi Zsigmond báró válaszában meghatóan mondott köszönetet a fogadtatásért.

— Nekünk nem lehet más törekvésünk, — mondotta — mint az, hogy dolgozzunk azért, hogy népünk boldog és megelégedett legyen, s hogy ezzel kimutassuk azt is, hogy mégis csak jobb a magyar földön élni, mint idegen elnyomás alatt. Az önkormányzat tekinte-

tében legyen mindenki bizalommal a magyar kormány iránt s az országgyűlés iránt, mert

ezek egyesült erővel meg fogják találni a helyes megoldást.

Nekünk először kenyeret kell adni a nép kezébe, egyéni meggyőződés szerinti önkormányzatot kell adni, mely megfelel az évezredek magyar alkotmány kereteinek s egy úttal az őslakosság jogos igényeinek s jólfelfogott érdekének is.

Perényi Zsigmond báró beszédét percekig tartó taps és éljenzés követte. A kormányzói biztos végül látogatást tett a városban, majd az esti órákban visszautazott Ungvárra.

Halálra égetett a gyorsforraló egy 11 éves kisleányt

Budapest, július 13. Ma délután a Fehérkereszt kórházban meghalt Kussbach Gertrud 11 éves kislány, dr. Kussbach Ferenc fővárosi ügyvéd leánya. Az ismert fővárosi ügyvéd, aki néhai Bleyer Jakab miniszternek a veje, a nyárra családijával együtt kiköltözött Dunaharasztra levő villájába.

Szerdán délelőtt az ügyvéd hivatalos ügyben Budapestre utazott feleségével együtt. A kislány az alkalmasítottakkal egyedül maradt a villá-

ban. Segített a szobalánynak a takarításban, miközben egy égő spirítuszfűzőt feldöntött, az meggyújtotta ruháját.

s a kislány pillanatok alatt lángborult.

Sikoltozva rohant a fürdőszobába, ott a zuhany alá állott. Az alkalmazottak lerángatták róla az égő ruhát, de már késő volt. A kislány igen súlyos égési sebeket szenvedett.

Az oláhok nyíltan hirdetik magyarellenes céljukat

Nagyváradon a tanítók nyári tanfolyamán a magyarok ellen izgatnak

Nagyvárad, július 13. A román közoktatásügyi minisztérium a román tanítók részére nyári tanfolyamot rendezett Nagyváradon.

A tanfolyamoknak kifejezetten magyarellenes céltatuk van.

A tanfolyam megnyitására a szónokok kivétel nélkül magyarellenes beszédeket tartottak, köztük Popovici Nicolae görögkeleti püspök is. A megnyitáson résztvett Petre Andrei közoktatásügyi miniszter és beszédében többek között a következőket mondotta:

— Tudtam, hogy ideérve olyan

léggörré találok, amelyben feszültség a nemzeti kérdés, mint másutt. Tudtam, hogy ezeken a mezőkön azok utódai élnek, akik életüket is feláldozták fajukért. Csak akkor lehet a harcban minden ellenállást legyőzni,

ha a fizikai erő a földtulajdon jogába vetett hittel párosul.

Az e vidéken lakóknak éreznük kell, hogy minden román velük érez és hátuk mögött áll az egész ország halálra készen. Ime, ez a célja a határmentén rendezett tanfolyamoknak. Remélem, ezek a tanfolyamok olyanok lesznek, melyek méltóképpen egészítik ki katonai erőnket.

Kara Zoltán miniszteri titkárt rendelték ki a Baross Gábor Kör miniszteri biztosául

A felfüggesztésről szóló határozatot mindenüvé elküldték, ahol a körnek fiókja, vagy szervezete van

Tegnap számunkban már hírt adtunk arról, hogy a belügyminiszter felfüggesztette a Baross Gábor Kör működését. Ez a hír bizonyos körökben félreértésre adott alkalmat, amennyiben egyesek észrevették a Baross Gábor Kör az érdekképviseleti Baross Szövetséggel. Erről egyébként lapunk hírovtatóban a Baross Szövetség felkérésére tájékoztatót küldtünk. Ami a Baross Gábor Kör működésének felfüggesztését illeti, arra vonatkozóan fővárosi jelentés alapján a következő nyilatkozatot közölhetjük:

— A belügyminisztérium közvetlenül intézkedett az egyesület felfüggesztése ügyében. Nemesak Budapest polgármesterét értesítette, ahol a Baross Gábor Körnek a központja van, hanem elküldötték az egyesület felfüggesztéséről szó-

ló határozatot mindazokra a helyekre, ahol az egyesületnek fiókja van, vagy bármiféle szervezete működik. Helyormán tehát az ország különböző városainak polgármesterei is megkapták a felfüggesztési határozatot. A belügyminiszter rendelete két oldal. Hivatkozik azokra az okokra, amelyek miatt a kör működését fel kellett függeszteni és Kara Zoltán ipariügyi miniszteri titkárt bízta meg a vizsgálattal. Kara Zoltán azonnal hozzá is látott az egyesület ügyeinek felülvizsgálatához.

— Sem Budapest polgármesterének, sem a vidéki városoknak ebben az ügyben semmiféle lépést tenniük nem kell, mert Kara Zoltán mint miniszteri biztos veszi kezébe az ügyek elintézését és a jó-

Szeged ötszáz holdat ajánlott fel vitézi telepítés céljaira

Szeged város törvényhatóság bizottságának közgyűlését a múlt délután tartották meg Tukach Sándor dr. főispán elnöksége alatt nagy érdeklődés mellett. A közgyűlésen sok érdekes városi probléma került megvitatásra: így a rendőrségi palota és az elmeklinika felépítésének ügye. Szeged város már hosszabb idő óta tárgyalásokat folytat a belügyminisztériummal a rendőrségi palota felépítésére és most Tóth Béla dr. polgármesterhelyettes közölte a közgyűléssel, hogy a tárgyalások meglehetősen előrehaladott stádiumban vannak. A belügyminisztérium Szeged város rendőrségi hozzájárulása terhére 600.000 pengő költséggel hajlandó felépíteni a rendőrpalotát, ha a város a már kijelölt 80.000 pengő értékű telket rendelkezésre bocsátja. A közgyűlés Tukach dr. főispánt kérte fel, hogy a további tárgyalások során intervencióján a palota minél előbb való felépítése érdekében. Bejelentette Tóth Béla dr. helyettes polgármester azt is, hogy kijelölték az elmeklinika felépítésére a telket és a kultuszminisztérium 1 millió pengő költséggel építteti fel a legújabb szegedi egyetemi épületet. A közgyűlésen sok közérdekű indítvány hangzott el. Többek között a legfontosabb volt vitéz dr. Meskó Zoltán ny. tábornoké, aki azt javasolta, hogy ajánljon fel a város 500 hold földet vitézi telepítés céljára abból az alkalomból,

hogy az idén van huszadik évfordulója a szegedi ellenforradalom kitörésének. A közgyűlés lelkes tetszéssel fogadta el az indítványt, hosszasan ünnepelte a Kormányzót és megbízta a legközelebbi közgyűlésre, hogy terjessze a legközelebbi közgyűlés elé a véglegesen kidolgozott javaslatot a vitézi telepítés céljaira felajánlott 500 holdról.

MAGYAR KÜLDÖTTSEG
GAZDASÁGI EGYEZMÉNY
MEGKÖTÉSÉRŐL TÁRGYAL
BELGRÁDBAN

Belgrád, július 13. Szerda óta magyar gazdasági küldöttség tartózkodik Belgrádban, hogy visszaadja a jugoszláv gazdasági élet képviselőinek márciusban Budapesten tett látogatását. A lapok ezzel kapcsolatban rámutatnak arra, hogy a magyar küldöttség tagjai fontos megbeszéléseket folytattak a két országon átmenő tranzit kereskedelem, a vasúti és gazdasági szállítmány-egyezmények, állatorvosi könnyítések és a tenyészállatcsere tárgyában. Remény van arra, hogy ezek a megbeszélések hozzá fognak járulni a két ország közötti gazdasági kapcsolatok elmélyítéséhez.

A Keringő-tanyán kiesett a gyermek az ágyból és szörnyet halt

Szakács Sándor hajdúszoboszlói földműves és felesége, keringőtanyai lakosok július hetedikén már előzően vállalt mezői munkára mentek el Ondódra s távollétük alatt a két éves kis Szakács Sándort az ő és hat éves testvéreire bízták. A gyermek az ágyban feküdt és míg a másik két gyermek egymással játszott,

a két éves Sándorka leesett az ágyról olyan szerencsétlenül,

hogyan jobb karját törte és ezenkívül koponyaesont-törést is szenvedett.

Napokon át feküdt eszméletlen állapotban a két éves kisfiú, aki esztörtökön virradó éjszaka kiszendvedt.

A nyomozás során megállapították, hogy a szerencsétlenségért senkinek sem terhel-felelősség és a debreceni királyi ügyészség ennek alapján megadta a temetési engedélyt.

Halálra gázolt a vonat egy tizenkétéves hosszúpályi kisfiút

Csütörtökön a reggeli órákban megdöbbentő halálos szerencsétlenség történt Hosszúpályi község határában. Borók József tizenkétéves kisfiú a reggeli órákban a mezőn juhokat őrzött s közben elálmosodott. Csak a vasúti föltés mentén talált hűvös, árnyékos helyet és oda telepedett le. Hamarosan elnyomta az álom és

közvetlenül a sínek mellett elaludt.

Reggel fél kilenc órakor érkezett arra a helyre a gyorsvonat, amelynek mozdonya valamelyik alkatrészével elkapta a fiú fejét és szét-

loccsantotta. A kis Borók József nyomtalan meghalt.

A mozdonyvezető is azonnal észrevette a szerencsétlenséget

és megállította a vonatot. A holttestet fellették az egyik fülkébe és Hosszúpályiba szállították.

Az esetről értesítették a csendőrséget, majd a debreceni királyi ügyészséget, amelynek indítványára a vizsgálóbíró elrendelte a holttest felboncolását és egyúttal megindította a vizsgálatot annak megállapítására, hogy a halálos szerencsétlenségért terhel-e valakit felelősség.

Lakáskeresés ürügye alatt szélhámosságokat követ el egy ötven év körüli ál-tanársegéd

A debreceni rendőrségre az utóbbi napokban több bejelentés érkezett egy ravasz trükkkel dolgozó szélhámos ellen. A feljelentők szinte azonos módon adják elő, hogy egy 50 év körüli férfi, aki magát dr. Bolgár tanársegédnek mondja, lakás keresés ürügye alatt kopogtatott be hozzájuk. Több helyen nem is volt egyáltalában kiadó lakás, azonban a magát Bolgár tanársegédnek mondó férfi mégis kiadó albérleti szoba iránt érdeklődött.

A feljelentők között van dr. Kovács Andor egyetemi professzor is, akihez az elmúlt napokban szintén hasonló céllal és ürüggyel jelentkezett dr. Bolgár. Bár szobát nem is bérelt, hiszen nem is volt kiadó, az idős férfi hosszabb beszédbe kezdett. Közben Kovács professzor rövid pillanatokra kiment a szobából s ez idő alatt az ismeretlen vendég az íróasztalon lévő asztali órát elémelte. Ezután nemsoká el is távozott, s a megkárosított professzor csak később fedezte fel, hogy az idegen férfi elvitte a díszes és értékes óráját is. Nyomban megtette a feljelentést a gyanús viselkedő férfi ellen.

Ugyanebben az időben azonban befutott egy másik bejelentés is dr. Bolgár nevű férfi ellen. A Maróthy György-utca 21. szám alatt lakó károsult hasonló személyleírást adott az idegen lakáskeresőről, mint a többi feljelentő. Szinte teljesen azonosan írták le feljelentésükben a ravasz szélhámoskodó férfi külsejét. Így a rendőrség most egy 50 év körüli, hajlott orrú és elálló füllű, zsidó kinézésű férfi után nyomoz, aki valószínűleg nem is igazi nevét használja.

A Maróthy György-utca szomszár-

lakást keresett, amikor azonban a lakás ügye tárgytalanná lett, mert nem volt kiadó szoba sem, az ál-Bolgár dr. azt az ajánlatot tette, hogy ő szerez egy házi szükségleti, a gyakorlatban rendkívül bevált szert, s ennek beszerzésére 10 pengő előleget kért. Ezt a 10 pengőt az ismeretlen férfi meg is kapta, azonban az általa csodás hatásúnak mondott szerrel még mindezeideig nem jelentkezett.

A rendőrség most e két feljelentésnek és a több, kisebb beérkezett panaszoknak alapján érélyes nyomozást indított a ravasz szélhámoskodó tanársegéd ellen, aki a jóhiszemű embereket sorozatosan megkárosítja.

Eletveszélyes koponyatörés! szenvedett egy asszony a hajdúszoboszlói strandfürdőben

A debreceni klinikára az elmúlt nap eszméletlen állapotban szállították be Sándor Vilmos, nyíregyházi szabómeister feleségét Hajdúszoboszlóról. A vizsgálat eddigi eredménye szerint Sándorné üdülés végett kereste fel a szoboszlói strandfürdőt, ahol az elmúlt nap fürdés után távozni akart az egyik nyitott medencéből, közben azonban a betonlépcsőkönn megcsúszott és végigzuhant. Fejét olyan szerencsétlenül

ütötte bele a medence peremébe, hogy a koponyaesontja megrepedt. Eszméletlen állapotban a mentők szállították be a debreceni klinikára, ahol azonnal műtétet végeztek a szerencsétlenül járt asszony fején. Ennek ellenére azonban mindezeideig nem tudták még magához téríteni sem. Sérülése olyan súlyos, hogy nem sok reményt fűznek az orvosok sem életbenmaradásához.

Hatvanezer pengő értékű kegyesert vittek magukkal a kassai Dóm betörői

Az egyházi kincstár kulcsaival nyitották fel a tettesek a kegyesert tartalmazó szekrényt

Kassa, július 12. Már hírt adtunk arról a vakmerő betörésről, amelynek során hétfőn a késő délutáni órákban ismeretlen tettesek behatoltak a kassai Dóm sekrestyéjébe, feltörték a kegyesereket tartalmazó szekrényt és onnan nagyszámú kegytárgyakat vittek el magukkal. Az eset jelentése után a rendőrség bünygyi osztálya bevezette a példátlan bűntényben a nyomozást és a helyszíni adatok alapján megállapították, hogy ismeretlen tettesek 9 darab kelyhet és egy kisebb kegytárgyat vittek el. Sikertől megszerelni a kegytárgyak pontos leírását is. E szerint a betörők elvittek 1 darab a 12. és 13. századból való kisézüst románstíli kelyhet, amelyet a XVII. században Nagyladnán egy ledöntött tölgyfa gyökere között találtak. Rajta „Ave Maria Jesus Gratia” felirat látható. Egy darab sodronyzománcos aranyozott, ezüst esües íves kelyhet a XV. és XVI. századból. Antonius kassai ötvös által reávésett évszám szerint 1503-ban készített és Kassa város II. Ulászló királytól 1502-ben nyert címerével, zománcokkal, ékkövekkel és gyöngyökkel díszített esües színarany kelyhet, talpatán ezzel a felirattal: „Quicumque manducaverit panem hunc nel liberit calicem Dni indigne, reus erit corporis et sanguinis Dni I. Cor. II. 27. Renov. 1827.” Egy darab domborművekkel ékesített XV. és XVI. századbeli esües íves kelyhet, ívcsészéje hosszán és karélyos talpatán egy angyal, az Isten bányája, a Kálvária, a Madonna, a jó pásztor, a napkeleti bölesek és szent Sebestyén almaalakú modulusán a kinszenvedés eszközeinek ábrázolásával. Egy darab 1745-ben készült barokk kelyhet, egy darab 1831-ből származott kelyhet, amelynek kupája Szent István, Szent László és Szent Imre, talpatán pedig Szent Erzsébet, Szent Bertalan és Szent András zománc képe látható ezzel a felirattal: „Matias curavit pro Ecl. Cath. Cass 1831” Egy értékes kelyhet, amelyet Haresár

István püspöki helynök, nagyprépostnak ajándékoztak ezüstmiséje alkalmából 1915-ben. Felirata: „Stephano Canon Hartsar exactis quinque lustris ministerii dioecles fratres in xto ex voto offerunt”

A felirat számjelző betűinek összege az 1915-ik esztendő adja. Egy drb. kb. 20 — 23 cm. magas színaranyból készült kelyhet, melynek stílusa átmenetet mutat a gólikusból a románba gyerebb díszítéssel. Anyaga hajlékony, puha arany, a kupán egy erős horpadás látható és a kupa széle repedt. Egy aranyból készült ereklyetartóból kivett, gyémántokkal körülrakott foglalatot, benne Nepomuki Szent János ereklyéje. Végül egy darab aranyból készült holdaskát (lunula) értékes kövekkel kirakva.

A helyszíni vizsgálat egyelőre csak cunyi kegytárgyat tudott megállapítani, nagy a valószínűség azonban, hogy az ismeretlen betörők még több nagyszámú értékű kegyesert is magukkal vittek. Az ellopott kegytárgyak értéke felbecsülhetetlen, hiszen majdnem mindegyiknek megvan a maga történelmi eredete és értéke. A pusztán anyag értékét tekintve körülbelül 60 ezer pengő az a kár, amelyet a betörők a kassai Dómnak okoztak.

A kassai rendőrkapitányság bünygyi osztálya a legnagyobb apparátussal kezdett hozzá a tettesek kézrekerítéséhez. Minden remény megvan, hogy az ismeretlen betörőket a legrövidebb időn belül sikerül elfogni. A kassai katolikus egyházközség juttatott tüzött ki annak, aki a tettesek nyomára vezet a rendőrséget. A rendőrségi nyomozás eddigi adatai alapján az a feltevés látszik valószínűnek, hogy a vakmerő betörés tettese nem idegen, hanem a helyzettel ismerős nem hivatásos betörő. Megállapították a nyomozás során, hogy a tettes a sekrestyében egy fiókból kisézde az egyházi kincstár kulcsait és úgy hatolt be az ellopott kegytárgyakhoz.

A városi ügybírók bankettje az Arany Rákában

Mielőtt szabadságra megy, biztosítsa lakását belörési kár ellen

Százötven évvel ezelőtt rombolták le a Bastille-t, Európa leghírhedtebb börtönét

Megelevenedik a féltelmetes börtön áldozatainak emléke a Bastille lerombolásának évtordulóján

Ma van 150 éve, hogy lerombolták Európa leghírhedtebb börtönét, a Bastille-t...

Július tizenegyediké minden esztendőben nagy és vidám ünnepe a francia köztársaságnak. A francia forradalom kitörését ettől a naptól számítják. Páris és egész Franciaország népe az emlékezés tüzeit gyújtja meg ezen a napon, amely nap az önkényuralom megdöntésének számít. 1789 július 14-én felkerekedett Páris lakossága, lobogó indulattal vonult a Bastille elé, melyet lerombolt. A mai polgári Franciaországnak e naptól számítódik megszületése.

NEGYSZÁZ ESZTENDŐS FALAK

Régi, komor épület volt a Bastille. V. Károly építtette 1370-ben. A francia forradalom idején már négyszázévesek voltak a nagy és kínos multat rejtő falak. Hatalmas, roppant magas tornyai uralkodtak a város felett, reugeteg cellája volt. A börtön életében valóban voltak a hosszú századok folyamán borzalmas évek, de voltak oly időszakok is, amikor a kormányzás szelvidebb és így a börtön élete is esendesebb volt.

Néha reugeteg foglya volt, néha majdnem üresen állott. Néha csupa vér és könny volt az élet a falakon belül, néha azonban semmivel sem maradt alatta a foglyokkal való elbánás annak, amit a mai börtönélet is mutat. A mindenkor állampártól függött az, hogy benépesedtek-e a cellák, a mindenkori kormányzati rendszer volt a döntő.

Az biztos, hogy a börtön lakói kényrekedve ki voltak szolgáltatva az önkénynek, a szeszélynek. Az akkori idők urainak a jogbiztonságról ugyanis egészen másféle fogalmak voltak, mint manapság. Természetes, hogy a börtön — mely eredetileg az állam elleni bünesscelemeknek, a király elleni bünesscelemeknek bűnhődéséül készült — későbbi során igen sokszor látta falai között a bosszú, a szeszély, az udvari, vagy másféle intrika áldozatait is. Hogy mennyire változó volt a foglyok száma, arra nézve eléggé jellemző Carlyle adata, hogy a Bastillebe lerombolásának és elfoglalásának napján a hatalmas, több ezer személy befogadására alkalmas börtönvárosban csupán hét fogoly volt.

A KIRÁLY PARANCSÁRA...

A börtönnek elejétől fogva kétféle lakója volt, vagyis ott mindig a foglyoknak kétféle kategóriája tartózkodott. Az egyik fajta fogoly a szabályos bírói eljárás során börtönre ítélt bűnös volt, kinek itt kellett előre megállapított, határozott időre szülő börtönbüntetését kiálltenie. Volt azonban ott a foglyoknak egy más fajtája is: azok nevezetesen, akiket „A Király Parancsára” börtönöztek be. Pedig igen gyakran a bebörtönzés nem is a király parancsára történt. Nagy befolyású államférfiak, miniszterek, főbb udvari emberek adhattak ki olyan elfogatási parancsot, melyek a „király nevére” hivalkoztak. Így aztán se szeri, se száma nem volt a féltékenységből, irigységből, gyűlölködésből eredő bebörtönözéseknek, nem ritkán egyszerű szerelmi ügyből folyó zsarolásoknak és bosszúállásoknak.

Ezeket a letartóztatást parancsokat azok kiadói nem indokolták, nem hozták semmilyen bírói fórum elé. Aki „a király

parancsára” került oda, várta lemondásával a végzetet, a rezsimváltást, esetleg élete végéig. Akik így bírói eljárás nélkül kerültek oda, ezek voltak az igazi áldozatai a Bastille-nek. Voltak olyanok közöttük, kik ott haltak meg a Bastille-börtönben, de anélkül, hogy valaha is meglátnák volna, kinek állottak útjában, miért kerültek oda?

Egy arisztokrata egyszer reggeli sétakocsizás során kapta a parancsot, hogy jelentkezzen a Bastilleben. Mivelhogy tudomása szerint semmi bűne nem volt, az udvarral sem volt semmi összefüggése, úgy tudta, a királynak iránta való kegyelmében sinesen semmi esorba: gyanúlanul adta ki kocsisának a parancsot, hogy hajtson a Bastilleba, hol fényes ültözettel és előkelő eleganciájával mit sem sejtve, szinte még kegyelmesen szólott a várnagyhoz, itt mutatták fel neki az elfogató parancsot, mely ellen már nem tehetett semmit, azonnal meg kellett kezdenie évtizedekig húzódozó fogságát. Letartóztatták azonban mit sem sejtő kocsisát is, aki urával együtt szenvedte aztán a fogságot. Nem enyhítette a rabság kínját azt, hogy a kocsisnak megmagyarázták letartóztatásának okát: a külvilágnak nem szabad tudnia azt, hol van a gazdája, azért tartják őt is ott, nehogy értesíthessen valakit.

ÁLLAMFERFI, KÖLTŐ, BIBOROS

A foglyok névsora persze évszázadok során a legváltozóbbról képet tünteti fel. Tolvajoktól kezdve a legmagasabb rangú francia államférfiúig, mindenféle rendű és rangú lakója volt már a Bastille-nek. Nem kevesebbszer, mint háromszor ült meg Bastille celláit Richelien hercege, azonban meg kell jegyezni, hogy akkor még nem volt bihoros. Ifjúkorában történt a malőr. Legelőször apja záratta be a Bastillebe valami szerelmi történet miatt. Másodsor felesege juttatta a börtönbe ugyancsak egészen fiatalon. Valami ünnepélyen tamadt világa, majd párhaja, azonban nem tudta a tiltkot megsérteni és indiszkrétója miatt leeszták.

Harmadszor egy előkelő udvari dámához való viszonya miatt kellett fogságot szenvednie. A nagy gondolkodó is éppen ilyen nagy esufolkodó Voltalre is vendége volt a Bastille-nek. Nagy Frigyes és Katalin cárnő későbbi kegyeltje huszonkétéves korában volt a Bastille foglya. Egy gúnyverse miatt került oda.

Exili, a híres méregkeverő is itt szenvedett fogságot. Ő volt a tanítómestere Brinville márkának, aki oly híven követte tanítómesterét, hogy a mester útmutatásai alapján egész családját megmérgezte. Rohan bihorost is a Bastille-be zárták, mikor a magas állású egyházi férfi belekeveredett a Mária Antoinette királynő „gyöngygyakék” ügyébe. Széllhámokok kezébe került a bihoros, kik kihasználták a királynő iránt érzett gyöngéd vonalmat s belegratták azon korok legnagyobb csalásába, mely a történelmi könyvekben is szerepel a „Királynő nyakéke” cím alatt.

A VASÁLARCOS LOVAG...

Visszatérő emlékek és állandóan kísérő történet a „Vasálarcos lovag” históriája. Ennek van a legnagyobb irodalma: történelmi könyvekben, önálló művekben, regényekben, versekben. Annyi biztos,

hogy évtizedeken át volt foglya a Bastille-nek egy férfi, akinek arcát soha nem látta senki, aki vasálarcon került a börtönbe. Ezt az álarcot soha le nem vehette és borzalmas kínok között szenvedett át itt öt vagy hat esztendőt. 1698-ban került a Bastillebe és minden valószínűség szerint 1703-ban vagy 1704-ben halt meg. Némelyek szerint XIV. Lajos hercegtvére volt, más források szerint azonban I. Károly király, akit csak a világ számára fejeztek le, a valószínűség szerint itt őrizték. Van egy más verzió is, hogy a vasálarcos lovag egy francia miniszter volt, akit államéreldekből rejtettek itt el és őrizték súlyos feltételek mellett. A napkirály bosszúját hívta ki maga ellen és azért kapta volna ezt a szörnyű büntetést. Mindezek azonban csak feltételek, a biztosat soha nem lehetett megtudni, bár az egész világ fantáziáját leginkább a Vasálarcos lovag foglalkoztatta mindig.

A Vasálarcos lovag históriája és igaz története az egyetlen esete a Bastille-nek, ami a mai napig is titokban maradt, a többi összes jelentékenyebb ügyeket felfedték, tisztázták és kiderítették azok, akiket a Bastille története foglalkoztalt.

Tízperces kesharc a korcsma előtt

Az eredmény: négy legényt életveszélyes állapotban kórházba szállítottak

Nyíregyháza, július 13. A múlt este a Jókai-regények romantikus „Betekints” kocsmája előtt olyan véres családi háborúság zajlott le, hogy a kanyargós országúti rész valóságos csatatérre változott, ahol folyt a vér és a sebesültek jajszava verte fel a környék csendjét. Hogy a verekedést mi idézte elő, még mindig nem tudni teljes bizonyossággal és az csak a sósói csendőrs nyomozásának befejezése után tisztázható.

A Kótaj községhez tartozó Rókahegyen lakó Vigvári András, Vigvári József és két testvéröccsük a „Betekints” kocsmába készültek egy kis ivászatra. A kocma közelében összetalálkoztak a Veres-fivérekkel,

Veres Mihállyal, Józseffel, Lászlóval és Miklóssal.

A két társaság — valami régi családi ügyből kifolyólag — újból összeszólkkozott. A fenyegetések özönét zudították egymás felé és egyre ekkeseredettebbé vált a helyzet. Rövid percek alatt valóságos közelharcra került a sor. A legények vad dühvel csaptak össze, ahol érték, ütöttek-verték egymást, közben előkerültek a kések és tíz percen át formális csatát vívtak, amelynek négy súlyos áldozata vérbefagyva maradt a csatatéren, azok pedig, akik sértetlenül maradtak, futva menekültek. A harc ehlte után az esti álmukból felriasztott emberek értesítették a csendőrséget, akik hamarosan a helyszínre érkeztek. Intézkedésükre kijöttek a mentők is, akik a verekedés négy áldozatát, Vigvári Andrást, Vigvári Józsefet, Veres Mihályt és Veres Lászlót több szúrt sebtől végezve, életveszélyes állapotban szállították be a kórházba. Állapotuk olyan súlyos, hogy mindezekig nem lehetett kihallgatni őket. A véres verekedés ügyében a csendőrség széleskörű nyomozást indított és előreláthatólag több ember letartóztatására is sor kerül.

Meggyilkoltak egy községi bírót

Szebenszky János 40 éves vanyarci községi bírót házában kamrájában holtan találták meg hozzátartozói. A fején vadászfegyver tusától eredő ütés nyomain látszanak. A nyomozás megállapítása szerint Szebenszkyt meggyilkolták. A tettes kézrekerítésére a csendőrség erélyes nyomozást indított.

**Ma este
szegedi halászlé,
túrós csusza
1 pengő
a Páll-sörözőben**

HIREK
 Hiszek egy Istenben,
 Hiszek egy hazában,
 Hiszek egy isteni örök igazságban,
 Hiszek Magyarország feltámadásában
 Amen.

Rendőrség telefonszáma: 20-45.
 Mentők telefonszáma: 0-4.

Időjárás

A Meteorológiai Intézet jelentése:
 Hazánkban alábbhagyott a hűvös levegőt szállító északnyugati szél. A Dunántúlon az esti órákban onyhebb levegőt hozó déli légáramlás indult meg, az észak felé haladó hűvösebb levegő szélén, Losoncon és Eger környékén még volt kisebb esapadékot adó záporosodás.

PROGNOZIS: Gyenge délnyugati légáramlás az ország északi felére is átterjed, kevés felhő, fülledtebb, melegebb idő.

Félnek

Oláhok és joggal. Nem teljesítik a bolgár területi követeléseket, mert félnek, hogy akkor Magyarország is követeli fölül vissza elrablott területeit. Érzik, hogy elérkezett az az idő, amikor számonkérjük a múlt bűneit, és tudják, hogy ez a leszámolás nekik nagyon fájdalmas lesz. Tudják ők is, hogy minden bűnnek elől egyszer a büntetése és minden kapzsóság megbosszulja magát. Tudják, hogy hamarosan vége lesz a pünkösdi királyságnak Erdélyben is. Erthető ez a félelem, hiszen a csehszlovákiai példa megmutatta nekik is, hogy milyen fájdalmas a bűnhődés.

Az oláhok azonban — úgy látszik — mást is tanultak a csehekől, nemcsak a bűnhődéstől való félelmet. Azt is megtanulták, hogyan tegyék emlékezetessé kényuralmuk utolsó napjait az amúgy is sokat szenvedett magyar lakosságunk. A hírhezt nyelvviszágak után most újabb módszert találtak ki az erdélyi magyar élet megkeserítésére. A magyar lakosságot kényszermunkákra rendelik ki. A legnagyobb mezei munka idején hívják be a földműveseket és dolgoztatják őket reggeltől-estig tervszerű éhezéssel. Csak annyi ételmezt adnak az otthonuktól minél távolabb hurcolt embereknek, hogy éppen éhen ne haljanak. Az Oláhországból tömegesen átszökött magyarok, akik nem bírják tovább az oláh pokolt, megdöbbentő részleteket beszélnek ezekről a kényszermunkákról és elmesélik a házkutatásokat, behörtönbzéseket is. A végső elkeseredés szülte oláh terror már nem ismer korlátot és minden eszközt megragad arra, hogy a bukaresti iga minél mélyebben vágódjon a derék magyarok vállába.

Megértjük az oláhoknak ezt az őrlő terrorját. Ismerjük a félték embereket, akik végső elkeseredésben minden szörnyűségre képesek. Beszéltek nekünk erről az őszel az illarai börtön lakói és a munkási vár megcsónkított halottjai. Nem csodálkozunk tehát az erdélyi dolgokon, de jól feljegyünk mindent. Ma minden magyar ember szemé Erdély felé tekint. Figyeljük az eseményeket lábhöz tett fegyverrel. A magyar puskákat még nem emeltük lövésre, az oláhok azonban máris rettegnek. És joggal félnek, mert közeleg az óráítás, amikor ellenállhatatlan erővel megnyitják el határon túli testvéreinkért. És akkor jaj azoknak, akik keserűvé tették a magyar kenyeret Erdélyben. Ezt üzenjük Bukarestnek. Szenvedő magyar testvéreinktől pedig kitartást és hitet kérünk és igérjük, hogy csak parancsra várunk s meggyünk! (—r.)

Német újságírók látogatása Debrecenben és a Hortobágyon

A külügyminisztérium és az idegenforgalmi propaganda munkaközösség meghívására 25 német újságíró érkezett Magyarországra. A német vendégek a főváros megtekintése után csütörtökön Debrecenbe érkeztek, hogy a színmagyar alföldi várost és a világszerte híres Hortobágyot megnézzék.

A vendégek a déli gyorsvonattal érkeztek meg. Valamennyien neves újságírók s a legnagyobb német lapok szerkesztői és munkatársai: Schopper Hans sajtófőnök, Moissl Rudolf sajtóelőadó, Janda Hans idegenforgalmi vezető, Best Róbert, a bécsi külföldi újságírók elnöke, Wunderer Viktor sajtóelőadó, dr. Gall, a Völkischer Beobachter, Thomas Wolfgang s neje a Neues Wiener Tagblatt, dr. Hartig Franz a „Volks-Zeitung“, Kretschy Hans, a „Das Kleine Volksblatt“, Rainaller Erwin H. és neje a „Berliner Lokalzeitung“, Bauer Hans, a „Kremsler Landzeitung“, Esser Waller, a „Presse Bild-Zentrale“, Torvig, a „Das Kleine Blatt“, Rosi v. Berg, az „Universal Korrespondenz“, Derda Ludwig, az „Illustrierte Kronen-Zeitung“ munkatársai, Bergkirschner bécsi lapok szerkesztője, dr. Gillen, dr. Rieder, valamint egy amerikai újságíró-pár: Mr. és Mrs. Bear. Magyar részről Irinyi Jenő szerkesztő, Horváth Elek sajtóreferens és OMH előadó és dr. Bangha Géza OMH előadó kísérték a vendégeket.

A pályavandaron Grassl Herbert a városi Idegenforgalmi Hivatal igazgatója üdvözölte a vendégeket, akik az állomásról az Arany Bikaszállóba mentek.

Az egyik német vendégnek a megérkezés után első szava az volt: szerelne magyar néma-hangemezeket vásárolni. Választása elsőnek is a „Csak egy kislány...“ dallamára esett, de nemkevésbé tetszett neki a „Debrecenbe kéne menni...“ kezdetű esárdó is. Ilven és ehhez hasonló kedves közjátékok után a vendégek jó étvágygal ültek le az Arany Bikában az ebédhez, melynek

jósága első sorban vitéz Fejér István igazgató irányítását dicsérte.

Ebéd után 3 órakor a HEV egyik társasgépkocsijába szálltak s megtekintették a város nevezetességeit: a Déri-múzeumot, a Nagytemplomot, a Kollégiumot, a ref. gimnáziumot, az Országzászlót, lord Rothermere ajándékát, a Magyar Fajdalom szobrát. Hosszabb időt töltöttek a központi egyetem gyönyörű épületében. Nem kerülte el figyelmüket a Tisza István Internátus modern épülete s elragadtatásukat fejezték ki a valóban páratlan szépségű klinikai telepről is. A Stadion és a csónakázó tó megtekintése után a városi fürdőbe mentek.

A vendégek hangulata a legkitűnőbb volt. Elragadtatással nyilatkoztak a város szépségéről, tisztaságáról s bizony a fürdő a fürasztó és meleg nap után igen jól esett. Dr. Gall, a „Völkischer Beobachter“ munkatársa mindenáron magyar típusú embereket keresett fényképezőgépe számára, míg végül is egy debreceni úrlányokból álló csoportnál „kötött ki“, akik kedvesen megengedték neki, hogy fényképezze őket lapja számára. Mindenesetre dr. Gall nem mulasztotta el megjelölni: nem igen volt még alkalma ennyi szép lányt egyszerre fényképezőgépe számára összegyűjteni.

A fürdő után a vendégek a Vigadóban uszonnáztak, majd ismét gépkocsira szálltak, hogy kimenjenek a Hortobágyra. A hamisítatlan magyar pusztá csábja rögtön megejtette a vendégeket, nem győzték el a gyönyörködni a kitarukozó végtelenségben száguldozó gyönyörű lovak, ménesek, gulyák láttára.

A pusztá összes látványainak megtekintése után a hortobágyi esárdóban a város vacsorán látta vendégül a német vendégeket. Németh Nándor ismét kitért magáért s a vendégek a kifűnő ételek és italok elfogyasztása után a késő órákig a legjobb hangulatban maradtak együtt a szebbnél-szebb magyar nóták hangjai mellett.

(Dr. H. I.)

Eljegyzés: Badik Béla máv. mozdonyvezető Tapolca—Nagy Iona Rakovszky-u. 23. Barna Péter városi nyomdai gépmester Csapó-u. 53. —Faragó Iona Balaton-u. 39. Farkas György fm. npsz.—Nagy Juliánna Borzán Gáspár-u. 2. Molnár Imre cipész mester Ferenc József-út 73—Kovács Katalin Faragó-u. 24.

Házasság: Romhányi Jenő máv. s. tiszt Malvin-u. 20—Sélyei Anna Dózsa-u. 19. Lakatos András ny. máv. fűtő Kovács L-u. 15—Sándor Erzsébet Som-u. 10. Lakatos András sármunkás—Balogh Borbála Tegező-utca 15. Nagy Károly villanyszerelő segéd, Rakovszky-u. 31—Csinesér Sára Olajútó 22. Orosz József fm. npsz.—G. Kiss Juliánna Szép-u. 30. Zsigmond János m. kir. postakocsi Egyletkert-u. 6—Farkas Irén Simonffy-u. 53. Gál Sándor vasúti—Andriksó Sára Karti-u. 12.

Szőnyeeket

fürdőnyöket, ágyterítőket stb. legolcsóbban vásárolhat

Horn Rezsóné
 Debrecen, Kossuth-u.19

Születés: Török Géza alkalmi munkás József kir. herceg-utca 75. leány Zsuzsanna. Kun Imre fm. Kismaria fiú Ferenc és Imre ikrek. —Dabai Gábor hentes segéd Keresztési-u. 5. fiú Gábor. Csikos Imre npsz. Boesky-kert leány Zsófia Nagy István gyári munkás Bőszörményi-út 85. leány Margit. Öt fővénytelen újszülött.

Halálozás: Szigethy Sándor gazdálkodó ref. 78 éves Bethlen-u. 62. Zsirmamenszky Judith g. kath. 2 hónapos Pósa-u. 22. Özv. Kovács Ferencné ref. 75 éves Jánosi-u. 75. özv. Tamás Józsefné ref. 76 éves Hajdúszovát. özv. Kiss Józsefné r. kat. 66 éves Dózsa-u. 21. Imre József ny. csendőrmester ref. 71 éves Rakovszky-u. 45. Horváth Margit r. kat. 8 hónapos Alföldi téglagyár. Brilla Ferenc ny. mozdonyvezető r. kat. 74 éves Hajdúhadház. Bihari Mátyas kifutó ref. 52 éves Csapó-u. 59. Kovács Róza hth. r. kat. 25 éves Bőszörményi-út 54. Nagy Áronné r. kat. 75 éves Palay-u. 10.

Romániában Ismét megbuktatták az érettségizők 10 százalékát. — Romániában most értek véget az érettségi vizsgálatok. Az eredményekről szóló kimutatások szerint még mindig igen nagy a bukott diákok száma, noha az előző évekhez képest javulás mutatkozik. 6640 tanulót engedtek érettségire, ezek közül azonban csupán 4230, 63,7 százalék tette le a sikeres vizsgát. A kereskedelmi iskolát végzett 1087 diák közül 640 tette le sikeresen az érettségit, tehát mindössze 58,9 százalék.

Az angol király átengedte postagalambjait a hadseregnek. VI. György király sandringhami galambtenyésztetének postagalambjait a hadsereg rendelkezésére bocsátotta. Az uralkodónak háromszáz postagalambja van, köztük sok díjnyertes tenyésztésű. A sandringhami galambtenyésztet a világháború alatt is sok postagalambot adott a hadseregnek. Az önkéntes védőszolgálat nemrég felhívást bocsátott ki a galambtenyésztőkhez, hogy szükség esetén állítsák „aktív katonai szolgálataiba“ postagalambjaikat.

A magyar munkás szobrát Szent Istvánkor leplezik le Szentesen. Szentesenről jelentik: Mint ismeretes, a kultuszminiszter Szentesenek ajándékozta Borberek Kovács Zoltán európaszerte sikert aratott szobrát, amely a magyar munkást eszményíti meg. A szobor tegnap megérkezett Szentésre. A tervek szerint a polgári Iszvániskola előtti téren állítják fel és Szent István napján leplezik le a szobrot.

Katonatérképek, fotó-cikkek, papíráruk

szállítható levásárló helye:

Springerfoto, papírkereskedés

Ferenc József út 38. szám. Telefon: 20-57.

A DEBRECENI GYÓGYFÜRDŐ ÜDIT, GYÓGYÍT.

A fejét és mellét összeroncsolta a teherkocsi. Súlyos szerencsétlenség történt a múlt délelőtt a nyírbogdányi állomáson. Juhász József nyírturai napszámos, aki a Nyírbogdány melletti útépítésekkel dolgozik, az egyik kavicsal megrakott vasúti kocsi tovább akarta tolni, miközben a két teherkocsi közé került. A kocsi fejét és mellkasát összeroncsolták. Halálukra szállították be a nyíregyházi kórházba. A vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlenség Juhász gondatlansága idézte elő.

Özv. Szántó Mihályné Daróczy Zsófia 65 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután négy órakor lesz a Köztemetőben a református egyház szertartása szerint. Lakás: Góhér-utca 21. Gebauer cég rendezi.

Özv. Veres Lászlóné Józsa Irén 67. évében elhunyt. Temetése ma délután félöt órakor lesz a Köztemető IV. osztályú terméből. Lakás: Nyil-utca 68. Temetését Bartha vállalata végzi.

Brilla Ferenc nyugalmazott máv. főmozdonyvezető hajdúhadházi lakos 73 évében elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a Köztemető III. számú ravatalozójából. Temetését Bartha vállalata végzi.

Kovács Rózsika életének 25. évében elhunyt. Temetése pénteken délután 5 órakor lesz a Köztemető 2. a. ravatalozójából a rom. kat. egyház szertartása szerint. Az elhunytban Kovács Lajos alhadnagy és felesége leányukat gyászolják. Lakás: Bószirményi-út 54. Temetését Fehértőri vállalata rendezi.

Özv. Tamás Józsefné Ecsedy Erzsébet élete 70-ik évében elhunyt. Temetése pénteken délután fél 4 órakor lesz a Köztemető dísztermében a református egyház szertartása szerint tartandó ima után. Gyászolják: egyetlen fia Tamás József és neje Pálffy Rózsika gyermekeivel. Testvérei, unokahuga és öccsei és kiterjedt rokonsága. Lakás: Csömöte-u. 10. sz. Csúrka „Kegyelt” temetkezési vállalat, Dégenfeld-tér 2. sz. végzi.

CSURKA „KEGYELET” TEMETKEZÉSI VÁLLALAT, Dégenfeld-tér 2. szám. Alapítási év 1905. A debreceni Tisza István tudományegyetemi klinikák szállítója. Telefon nappal: 33-81. éjjeli szolgálat: 33-80. szám.

Temetéseket és exhumálásokat legszolidabb árban Bartha temetkezési vállalat végez. Püspöki palota.

Dankó temetkezési vállalat, Sas-utca 3., Kossuth-u. 6., (telefon nappal 23-22, éjjel 30-66) temet, szállít, exhumál. Kérem ajánlatot kérni és ezáltal meggyőződni olcsó árainról. Kényelmes fizetési feltételek. Ajánlatlással díjmentesen szolgálnak.

Ceglédre vitték a nyíregyházi fiatalkorúakat. A múlt reggel fehérruhás, szomorú karaván vonult végig Nyíregyházán. A fiatalok ruhák fogházának mintegy száz darócruhás lakóját kísérték erős fogházi felügyelet mellett a vasúthoz, hogy a délelőtti 10.17 órás személyvonattal kapcsolatos különkocsikban Ceglédre szállítsák őket, mert mint ismeretes, az igazságügyminiszter elrendelte a nyíregyházi fiatalok ruhák fogházának az át-helyezését.

Holtversennyel végződött a kassai sakkverseny. Kassáról jelentik. Az országos sakkverseny utolsó fordulójában a Szabó-Réthy-játszma döntetlenül végződött. Füstér győzött Soóki, Csövány dr. Grusetzki fordulójában a Szabó-Réthy-játszma is döntetlen eredményű volt. A függőjátszmák közül Zabodroczi döntetlen eredményt ért el Réthyyel szemben, ugyanez volt az eredménye a Csövány-Soóki-játszmának is. A verseny végeredménye a következő: 1. és 2. holtversenyben Szabó és Füstér 6 ponttal, 3. Soóki 4 és fél p., 4. Réthy 4 p., 5. Csövány dr. 3 és fél pont, aki mint a legjobb eredményt elért kassai játékos, Kassa város bajnokságát nyerte meg, 6. Zalodroczi 2 és fél pont, 7. Gömöri 1 pont, 8. Grusetzki fél pont.

Termény betakarítás után ne maradjon egyetlen gazda sem biztosítás nélkül

Fillérekért biztosíthatja összes épületeit, terményeit, állatállományát és gazdasági eszközeit átalány biztosítás keretében

Nincsen borzalmasabb esemény, mint amikor falu helyen aratási időben a férfiak, asszonyok kint vannak a földeken a legnagyobb munkában és egyszerre csak félreveszik a harangokat. Hozza a szél ilyenkor a szagot a segélykiáltást és percek alatt, mielőtt felocsúdnának az emberek a rémülettől, már száll az ég felé a hatalmas füst. Hiába hagyják ott az aratást, rohannak haza oltani a tüzet, mire beérnek, már nemcsak a kigyulladt ház ég, hanem a kánikulai hőségben terjed a tűz, mintha csak lába volna. Egyik ház a másik után lesz a tűz martaléka.

Néha kisgyermekek vigyázatlan játszadozása idézi elő a szerencsétlenséget, máskor villámcsapás okozza a tüzet és ebben az esztendőben főmegeesen fordultak elő tüzkáresek, amelyet villámcsapás okozott és óriási vagyontok váltak a láng martalékává és ezek között sajnos még mindig számtalan olyan érték pusztult el tüzeset folytán, amely biztosítva nem volt.

Sokszor azt hiszi a gazda, hogyha cseréppel fedte az épületeit, már nincsen szüksége biztosításra és csak a tüzkárnál látja, hogy még menthetlenebb így az épülete, mert az átforrósodott cserép pattogzik és nem tudnak hozzáférni az ol-tással. A villámcsapás nem igen nézi, hogy milyen tetővel van fedve az épület. Hiszen egymás után égtek le a folyó évben villámcsapás folytán cserépes épületek, istállók, amelyekben a marhaállomány is bennpusztult.

A cseréptető arra jó, hogy a gazda olcsóbb díj mellett biztosíthat, mert hiszen az ilyen épületeknek a biztosítási díja alig néhány fillérbe kerül. Igazán nem lehet áldozatnak nevezni azt a csekély összeget, melyért a gazda nemcsak épületeit, hanem összes gazdasági eszközeit és állatállományát, valamint terményeit a tüzkár ellen biztosíthatja. Erre való a biztosító intézetek által bevezetett átalánybiztosítás.

Ezt kell a gazdatársadalomnak igénybe venni, nem pedig az asztagbiztosítást. Hiszen majdnem azért az

összegért, amellyel csak az asztagját egy pár hónapra biztosítja, már átalány keretében biztosíthatja épületeit, összes terményeit és állatállományát, valamint gazdasági eszközeit is tüzkár ellen.

Magyarországon sok millióra rug az a kár, amelyet a gazdatársadalom szenved az által, hogy nem veszi kellőleg igénybe a biztosításnak ezt a kiváló formáját, amelyet az átalánybiztosítás nyújt. Ez pedig nem csak egyeseknek a kára, hanem nemzetgazdasági szempontból is óriási veszteség. Ezért van az, hogy egyes országokban kötelezik a gazdákat az ilyen biztosításra.

De hányszor találkozunk könyöradományt gyűjtőkkel, akik a tüzkár folytán tönkrement falvak felszüllyezésére gyűjtenek, holott egy kis gondossággal a tönkremenéstől menthetik meg magát a gazda, aki előre láthatólag minden néven nevezendő épületeit, terményeit, ingóságait és állatállományát átalánybiztosítás keretében biztosíthatja. Meg kell tanulni a magyar gazdának, hogy ne a maga kárán tanuljon, hanem tanuljon azoknak a sokaknak a kárán, akiket sokszor a tönk szélére juttatott egy-egy tüzkár eset. Az átalánybiztosításnál a termények már akkor biztosítva vannak, amikor a kaszát belevágták a termésbe, míg az úgynevezett asztagbiztosításnál csak akkor kezdődik a biztosítás, amikor azt összerakták és megszűnik a biztosítás, amely pillanatban a cséplés megtörtént, holott még a magtárban is eléri a tüzkatasztrófa a terményeket, különösen nálunk, ahol nagyon sok helyen még padlásra rakják a készleteket.

Akiknek nincs tüzbiztosítása, azok sürgetően keressék a biztosítási képviselőkkel az összeköttetést, lehetőleg átalányos biztosításra kérjenek ajánlatot és meg fognak győződni arról, hogy azt a csekély összeget, amelybe az átalánybiztosítás részükre kerül, megéri már csak azért is, mert a jól kötött átalánybiztosítás esetén nyugodtan hajthatják álmorra fejüket.

— A fedett medencét néhány hétre bezárják. A nagyverdeli fürdőtelepen levő fedett medencét július hó 15-ével lezárják és a fűtő berendezés vasakatrészzeit újra mázolás miatt néhány hétre újra kivül helyezik. E naptól kezdve a medencében víz nem lesz. Polgármester

— A DEBRECZENI STRAND SZORAKOZTAT.

Az Országos Baross Gábor Kör működésének felfüggesztése egyes körökben zavart, illetve félreértést okozott. A Baross Gábor Kör ugyanis inkább társadalmi szervezkedés, míg az Országos Baross Szövetség, amellyel ezuttal is összetévesztették, kimondottan nemzeti alapon álló gazdasági és érdekképviseleti szövetség, amely még 1919-ben alakult. A Szövetség debreceni elnöksége lapunk útján felkéri a közönséget és az érdekelteket, hogy a két szervezet közötti különbségre hívják fel másoknak is figyelmét, mert az összetévesztésből sok kellemetlen félreértés támadhat. A Baross Szövetség debreceni szervezetét éppen most érte Kunder Antal kereskedelmi és iparügyi miniszter részéről a legteljesebb elismerés azokról a közérdekű munkásságokról, melyekre még visszatérünk.

— Strandra nem mehet a legnagyobb hőség óráiban, ha elfoglaltsága munkahelyéhez köti. De ha néhány csepp valódi Diana-sósbor-szeszt cseppent a tenyerébe s ezzel benedvesíti homlokát, nyakát és hónaljait, pillanatok alatt felfrissül, izadása megszűnik és bűvösödését letterős munkakévé váltja fel.

— A vakbélgyulladás veszélye elleni védekezés egyik hatásos módszere abban áll, hogy az ember a beleit hetente legalább egyszer a természetes „Ferenc József” keserűvízzel — reggel éhgyomorral egy pohárral — alaposan kitisztítja. — Kérdezze meg orvosát.

— Áramszünet. Tisztelettel értesítjük áramtogyasztó közönségünket hogy f. hó 14-én, pénteken hálózatunkon eszközrendő javítások miatt áramszünetet tartunk a következő helyeken és időben: d. e. 12—13-ig: Hunyadi, Deák Ferenc, Rákossy Jenő, Ferenc József-út, Arany János utca eleje, Kossuth-u. eleje, Dégenfeld-tér, Kálvin-tér, Péterfia-u. páros oldala, Rothermere, Magoss György-tér, Károly Ferenc József-út vége, Lila-kert, Vén-kert, Csige-kert, Új-kert, Sesta-kert, Andrassy, Poroszlay, Komlóssy, Horthy Miklós utakon és a Nyulasi rokkant telepen. Működési Vállalat.

Dalol a gép, dalol a nyár...

Nem a fenti témáról akarok írni, bár időszerűségénél fogva erről is lehetne, sőt illendő is volna, hiszen most pendül a kasza, dől a rend, az Elet...

De, — mondom — nem erről van szó, hanem egy dalról, melynek közepső sorából vettem a fenti címet s amelyet megynék dalkedvelőivel szeretnék megismertetni. Párszor ugyan a rádió műsorán szerepelt, de az elterjedésnek még az nem elegendő. Hogy minél többen megismerjék, leírom a teljes szövegét azzal, hogy akinek megtetszik a szöveg s érdeklő a dal, pár sor írásban forduljon hozzám (Almás József, Püspökladány) s a muzsikáját is megkapja terjesztési alakban.

Kévké pora száll a szélbe.

Habos fehér kötöcskédbé

Búzaszemek hullnak.

Játékosan fel-felveti.

Kevergeti, melengeli

Öket karesú újjad.

Dalol a gép, dalol a nyár.

Szomjas vagyok: add ide mar

Azt a kicsi szádat.

Számláld meg a búzamatot.

Százszor annyi esőket adok

Ahány szem van nálad.

Peregnek a búzaszemek.

Azt mondod, hogy nagyon szeretlek

Édes nyárvirágom.

Kacagó két nagy szemedben

Napról-napra fényesebben.

Boldogságom látom.

Dalol a gép, dalol a nyár.

Velük zengi ezer madár

Hajnaltól pirkadását.

Meg-megállók az ugaron.

Reménységgel simogatom

Hajad dús kalaszát.

Nem tudom, mi lesz az olvasók véleménye, de én abban a tudatban adtam közre, hogy lesznek, kiknek megtetszik s tovább adják.

Különös nyomattal szeretném felhívni azok figyelmét, akik, mint alkotók foglalkoznak a magyar dallal (tudom, megynékben sokan vannak), hogy észrevételeiket velem közölni szíveskedjenek. Ezt előre is bálás köszönettel veszem.

Az alábbi dal már ismertebb rádióban többször szerepelt műsoron

Kéklő hegyek alján napsugaras tisztás.
Tisztás közepében meszefalfú kis ház.
Galambducsos kapu, nyitva annak zárja.
Hajnaltól napestig gyöngyharmatos lepled
érkezését várja.

Ne légy te városban gögös, gangos dama.
Jöjj el violának, violás tanyámra.
Két karom csak érted veszen és arasson.
Légy kicsiny falumban egyszerű virág-
szál: tekintetes asszony.

Erdemes a magyar dallal foglalkozni. Ezt bizonyítja Tóth Tibor a gödöllői gimnázium premontrei tanára, a konviktus prefektusa is. Ő már évek óta rajongója és lelkes terjesztője a magyar nótának. Több zeneszerző barátja van, így Thegze-Gerber, Magyarádi, Tarsai, akiknek nagy segítségére volt a terjesztő munkában.

Tóth Tibor írta egyik kedves levelében, hogy az elmúlt héten is. Thegze-Gerber utasításai alapján Dombay Hugó hangjegygrafikusnál érdeklődött a budapesti Práter utcában a „Kéklő hegyek alján” című immár kedvelt magyar nóta után. De nem tudta megszerezni, ha már sokan kérték tőle.

Ezért hoztam most nyilvánosságba ezeket a sorokat és ezért közöltem a két magyar dal szövegét.

Almás József

— A DEBRECENI GYÓGYVIZ REUMATIKUS FÁJDALMAKAT SZÜNTET.

A SZÍNHÁZ MŰSORA:
HETI MŰSOR:
 Vasárnap délután ötös helyarákkal: GYURKOVICS LÁNYOK.
 Vasárnap este: ARANYBILINCS.
 Hétfőn este ketten egy jeggyel: KÖNYVNYÚ A FÉRFIAKNAK.
 Kedden este ketten egy jeggyel: CSOKOLJON MEG.
 Szerdán este: NÖSTÉNY ÖRDÖG.
 Csütörtökön este ketten egy jeggyel: HODÍTÁS.
 Pénteken este ketten egy jeggyel: TÖKMAC.

A SZÍNHÁZI IRODA HIREI:
 Pénteken este fél 9 órakor ketten egy jeggyel, Zilahy Lajos legnagyobb sikerű vígjátéka a Süt a nap van a Kamaraszínház műsorán.
 Szombaton este Herceg Ferenc kacagató bohózatát a „Három testőr” keríti színe Thuróczy Gyulával a főszerepben.

Nem történt büntény a Gohér-utcai öngyilkosságnál. Az elmúlt nap beszámoltunk a Gohér-utcai öngyilkosságról, ahol Szántó Mihály 65 éves asszony egy magas szílyvára felkaszította magát. A vizsgálatot végző rendőri bizottságnak első pillanattól az a gyanúja támadt, hogy az idős asszony nem egyedül követte el tettét. Erre több a helyszínen észlelt adat adott okot. Az alaposabb vizsgálat azután teljesen tisztázta az öngyilkosság előzményeit és kétséget kizáróan megállapította, hogy valóban öngyilkosság történt. Szántó Mihályt egyébként még ma reggel fogják felboncolni és megállapítják, hogy fulladás, vagy szívbénulás okozta a halált.

Meghalt az újfelhérlői gazda, akinek a vasvilla a nyakába fűródött. Megirtuk, hogy Tóth János újfelhérlői gazda olyan szerencsétlenül esett ki a szekeréből, hogy a vasvilla a nyakába fűródött. Tóth Jánost rendkívül súlyos sérülésével a nyíregyházi kórházba szállították. Segíteni azonban nem lehetett rajta, ma reggelre meghalt. Miután a szerencsétlenséget a véletlen idézte elő, a nyíregyházi ügyészség megadta a temetési engedélyt.

Új helyegek kerülnek forgalomba. A postavezetőség közli, hogy július 25. és augusztus 7. között Gödöllőn tartandó első Cserkészleány Világtáborozás alkalmával július 20-án 2, 6, 10 és 20 filléres értékelésű emlékbélyegeket hozsát forgalomba, melyek 1939 december 31-ig bezárólag bárhol a postai küldemények bérmentésére felhasználhatók. A helyegeket a cserkészleánytáborban működő alkalmi postahivatalon kívül a budapesti összes, továbbá vidéki kincstári postahivatalok árusítják.

A Pestli Tőzsde új számában Erekly Károly, vitész Arkay Ferenc, dr. Tóth László és mások írtak cikkeket a részvénytőzsről, a gabonátőzsről, új ipari tranzakciókról, osztalék hírekről közlő érdekes információkat a lap.

Hirdetmény. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága mint közegészségügyi hatóság értesíti a város lakosságát, hogy az 56/2031-1887. b.kgy. sz. szabályrendelet 2. §-a értelmében minden háztulajdonos köteles a háza előtt elvonuló gyalogjárdát tisztántartani, azt naponta reggel legkésőbb 7 óráig felmosogatni és leseperíteni. Felhívja ezért a hatóság az érdekelt háztulajdonosokat, hogy a fenti rendelkezésnek — 100 pengőig terjedhető pénzbüntetés terhe alatt — feltétlenül tegyenek eleget. Figyelmezteti végül a hatóság az érdekelteket, hogy a járdákat a porkepződés megakadályozása céljából száraz időben locsolás nélkül seperni nem szabad. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

Öngyilkos lett egy hetven éves bankár

Katzau Richárd, a békeévek egyik ismert nevű bankára pénteken délelőtt Budapesten öngyilkossági szándékából felkaszította magát. Mire tettét észrevették már halott volt.

Katzau, Krausz Simon bankárnak a sógora volt és a háború előtt ő vezette a Krausz bank bécsi fiókját. A háborúban mint a régi osztrák-magyar hadsereg tisztje szolgált, majd tekintélyes vagyonával visszatért Magyarországra. Most volt hetven éves. Utóbbi éveit teljes visszavonultságban töltötte el, s csak a Fészek klubba járt be időnként, ahol állandó társasága volt. Mindenki ke-

délyes, vidám természetűnek ismerte. Bár az utóbbi időkben többször beszélt barátai előtt arról, hogy szép fiatalokra volt s öregkorára bizony már kissé kedvezőtlenebb helyzetbe került. Valószínűnek tartják, hogy vagyonát is felemésztette az idő, azonkívül rövid időközökben családjának több tagját veszítette el, s azóta lett zárkózott természetű is. Senki sem gondolt arra, hogy pénteken lefejezi hetven éves életét.

Reggel a szokott időben felkelt, felöltözött, majd az ablakpárkányra hálószerzőjében egy zsineggel felakasztotta magát. Búcsúlevelet nem hagyott hátra.

Nagy vasuti kedvezmény a szegény gyermekek részére

Budapest, július 13. (MTF) Tekintettel azokra a nagy szociális érdekekre, amelyek a szegény néposztályok gyermekeinek nyaralásához és üdültetéséhez fűződnek, a MÁV, a kereskedelmi miniszter felhatalmazása alapján a csoportos gyermeknyaralattal kapcsolatos utazásokra jelentős utazási kedvezményt adott. A kedvezmény abból áll, hogy a csoportos, szociális jellegű gyermeknyaralattal utazás alkalmából 2, 10 éven aluli gyermek egy III. o. jeggyel utazhat, ami 66 százalékos menetdíjnérséklésnek felel meg. A tíz éven felüli gyermekek pedig félárnyegyet fizetnek, 25 gyer-

mek után egy kísérő is igényelheti utazási kedvezményt.

Az utazási kedvezmény megadása a kereskedelmi és közlekedésmi niszter felhatalmazása alapján egyszerűsített eljárással történik úgy, hogy az államvasutak igazgatósága a kérelmeket maga bírálja el, s a jegyeket rövid úton kiszolgáltatja. Az igénybevétel előfeltétele, hogy az csoportos gyermeknyaralattal utazás céljára kérelmeket. A gyermeknyaralattal utazás alkalmából a kedvezmények természetesen nem vonatkoznak üzleti vállalkozásokra, hanem csak kimondottan szociális céllal, akár közületek, akár magánok részéről megszervezett akcióra.

TESTEDZÉS

Kiírták a Szentkorona kupamérkőzéseket

Budapest, július 13. A Szentkorona kupamérkőzések ügye mástól éve húzódik. Az MLSz miniszteri biztosa most módosította a kupaszabályokat s kiírta a mérkőzéseket. A Szentkorona kupáért a múlttól eltérően az egyes alszövetségek válogatott senior csapatai mellett az ifjúsági válogatottak küzdenek majd. A mérkőzések fordulás kuparendszer szerint kerülnek lebonyolításra. Az első fordulót szeptemberben a német-magyar válogatott labdarúgó mérkőzés napján játsszák az ország különböző városainban. Sorsolás a következő: I. Délmagyarországi alszövetség—Dél-nyugatma-

gyarországi alszövetség, II. Keletmagyarországi alszövetség—Északmagyarországi alszövetség, III. Nyugatmagyarországi alszövetség—Középmagyarországi alszövetség, MOVE labdarúgó alszövetség—Budapesti Labdarúgó alszövetség. Az I. fordulóban tehát már az alszövetségek senior válogatottjai mellett az alszövetségek ifjú válogatottjai szerepelnek. A két mérkőzés eredménye alapján állapítják meg, melyik alszövetség senior és ifjúsági válogatottjai jutnak a középdöntőbe. Az ifjúsági válogatottak bevonása azért történik, hogy az utánpótlást így is minél erősebben foglalkoztassák.

NEM FUZIONÁLHAT A SZÜRKETAXI ÉS A CSEPEL

Budapest, július 13. Az MLSz miniszteri biztosa nem hagyta jóvá azokat a közgyűlési határozatokat, amelyekben a Szürketaxi és a Csepeli Weisz Manfréd-egyesületek egybeolvadását kimondták.

LÁZAS KESZÜLÖDES A BUDAPESTI KK MÉRKŐZÉSEKRE

Mint ismeretes, Budapesten szombaton délután az Újpest játsszik revánsmérkőzést a BSK-val, míg vasárnap a Ferencváros játsszik Bolognával. A Ferencváros szerdai edzésén csupa kellemetlenség érte a csapatot. Kiszely háromperces játékok után megsérült s nem tudott pályára menni. A Kiss—Sárosi dr.—Kiszely belsőhármast tehát, ha Kiszely nem gyógyul fel, veszélyben forog. Ebben az esetben Toldi fog játszani Kiszely helyett. Ezzel

a kellemetlen incidenssel bizonytalanná vált a Ferencváros összeállítása.

A belgrádi lapok véleménye szerint a Beogradski döntőbe is juthat, de ki is eshet a budapesti mérkőzéssel. A Bologna Abanoban pilen a nagy mérkőzés előtt, a játékosok iszapfürdőt vesznek.

SPORTHIRMONDÓ

A szerdai válogató úszóversenyen a Nemzeti Sportuszodában Lengyel 100 méteren 1:12,2-vel, Végvári 200 méter gyorsan 2:21,8-as időt úszott.

A Hungária győzött utolsó svédországi portyamérkőzésén is. Svédország északi ker. válogatott csapatát 5:2 (2:1)-re verte.

EGÉSZSÉGET APOLJA, HA A DEBRECENI GYÓGYVÍZBEN FÜRDIK.

Húszmillió lakosa van Romániának. A legújabb népszámlálási adatok szerint Romániának közel húszmillió lakosa van. A statisztikai hivatal kimutatása szerint a februári népszámlálás adatai azt mutatják, hogy Romániának pontosan — 19,852.070 lakosa van. Ebből Erdélyre 3.459.701, a Bánátra 940.086, a Körös és Máramarosvidékre — 1.473.702 lakos esik.

Hirdetmény. Ertesítem az érdekelteket, hogy a város szennyvíztisztítótelepén kb. 50 q Retorta faszén kerül eladásra. Ajánlatok július hó 19-én, szerdán déli 12 óráig adhatók be a városi háza, gazdasági ügyosztály, főemelet 15. sz. alatti iktatójába. Polgármester.

Piaci árak

Zöldségpiaci árak: burgonya nyári rózsza kg. 8—10, babarózsza kg. 6—8, hagyma cs. 8—10, kg. 16, zöldség cs. 14, zeller db. 4—6, toma kg. 30—40, gomba kg. 1.20 P, fokhagyma db. 2—3 f, karalábé db. 2—6 f, csomója 8—16, uborka db. 1—3 f, zöldborsó ltr. 60 f, csövesborsó literje 40—42 f, nyári káposzta feje 16—24 f, zöldborsó db. 2—6 f, káposzta feje 6—14 f, karfiol feje 18—26 f, paradicsom kg. 30—36 f, zöldbab kg. 12—16 f, sóska cs. 4—6, retek cs. 8—10, kukorica esőve 3—5 fillér.

Gyümölcsárak: pöszméte ltr. 20—26, citrom db. 6—10 f, dió kg. 1.40 P, dióbél kg. 4.80, ribizke kg. 24—40, meggy kg. 16—40 f, málna kg. 44 f, alma kg. 10—36 f, körte kg. 16—36, barack kg. 24—36, duránosi barack kg. 40—54 f, cárgadinnye kg. 36—44 fillér.

Baromfiárak: tyúk kg. 1.10—1.20, sovány kaesa és liba kg. 90 f, kővér kaesa és liba kg. 1.20 P, pulyka kg. 1—1.20 P, csirke kg. 1.30 P, tojás db. 6—8 fillér.

Húsárak: I. r. marhahús 1.20 P, II. r. marhahús 1 P, borjúhús I. r. 1.60—2.20 P, II. r. borjúhús 1.20 P, bárányhús 1.30 P, juhhús 80 f, tőviskes 2.20 P, comb csont nélkül 2 P, csonttal 1.80 P, tarja 1.60 P, vékonyoldal 1.50 P, zsírszalonna bőrrel 1.50 P, bőr nélkül 1.56 P, hajt 1.60 P, zsír, sósszalonna 1.70 P, friss, kolbász 2.20 P, paprikás szalonna 2.40 P.

EGYENETLEN IRÁNYZAT A KÉSZÁRUPIACON

A Futura nemcsak a tőzsdén, hanem vidéki kirendeltség útján is megveszi az újbúzt és így az eladásra kínált tőteleknek csak kisebb része kerül kiosztásra.

Búza: tiszavidéki 77 kg-os 19.50—19.65, 78 kg-os 19.70—19.85, 79 kg-os 19.90—20.05, 80 kg-os 20.00—20.15.

Újroz: pestvidéki 13.30—13.40. Takarmányárpa: középminőségű, új 11.50—14.80.

Zab: középminőségű 19.50—19.80. Tengeri: tiszántúli 16.75—16.85.

Ferencvárosi sertésvásár. A csütörtöki ferencvárosi sertésvásár összfelhajtása 3350 darab. Vásári állományból angol hússertésfelhajtás 329 darab. Az irányzat vonatott. Árak: uradalmi zsírsertés páronként 340 kg-on felül 102—103.5, szedett sertés I. 98—102, III. 85—90, angol sonkasertés I. 98—101, II. 90—96, export zsír mánkázott 150 fillér kilogrammonként.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő: Dr. Nagy Imre Benyovszky Pál Felelős kiadó: Alföldi Sajtóvállalat Kft. Ügyvezető igazgató: Dr. Kólya Sándor.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szög 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szög 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szög 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szög 80 fillér, minden további szó 8 fillér. A kiadóhivatalban hagyott címek 21-90. telefonszám alatt is meg tudhatók. Jelíges hirdetésre ajánlatokat a kiadóhivatal díjmentesen továbbítja. A közlés díja vidékről kis értékű postabélyegekből beküldhető. A vastag betűből szedett, valamint levelezés és házasság rovatban elhelyezett apróhirdetések díja kétszeres. Kezdőszavak csak vastag betűvel szedhetők, az apróhirdetések díjak mindenkor előre fizetendő.

Dísz-zászló

árasztalterítő, magyaros kézimunkakészítés, előrajzolás csak

Szent Anna u. 10

PIKÓ LÁSZLÓ
kézimunkaipar

HÁZTARTÁSI-ALKALMAZOTT

Bejárónő

5 órai munkára kósz nélkül felvétetik, Simonffy 13. I. emelet. Ny.

Bejárónő

megbízható könyvvel, bizonyítvánnyal felvétetik. Miklós-utca huszonhét, második ajtó 1714

Betöltendő állás FÉRFIAKNAK

Hazmesternek fiatal gyermektelen házaspár pincészetébe felvétetik. Komlóssy-út 15. 1704

Festősegédék és fiatal napszámos felvétetik. Gebauer közporsóvár, Hid-utca 19. 1711

BUTOROZOTT SZOBA

Kiadó főrgarnitúrával bútorozott utcai szoba egy vagy két személy részére. — esetleg ellátással. Piac-u. 77 I e 4 1513

Bútorozott szoba kiadó, Svetits bérház, földszint 2. ajtó, harmadik lépcsőház, Ferenc József-út 43. 1713

KIADÓ LAKÁS 1 SZOBÁS

Légfűtéses különbejárattal szoba kiadó azonnalra Svetits-bérházban. Felvilágosít: DEL-KA 1700

KIADÓ LAKÁS 2 SZOBÁS

Két szoba rendelőnek, irodának, — vagy csak garzonnak kiadó azonnal. Csapó-u. 10. az emeleten. Ertekezni az udvari lakásban. 1769

Légfűtéses

különbejárattal szoba kiadó, Svetits bérház, harmadik lépcső, második emelet kilenc. Felvilágosít DEL-KA. 623

Átvehető

azonnal is, vagy augusztus 1-re kétszobás, előszobás úrilakás (komfort, vízvezeték, telefon bevezetve) Piac-u. 58. sz. alatt havi 55 pengőért. — Ertekezni a házfelügyelőnél 1697

KIADÓ LAKÁS 3-4-5 SZOBÁS

Kiadó

5-szobás utcai lakás összkomforttal augusztus 1-től. Dr. Székly Csapó-u. 19. 1582

4-szobás

modern lakás teljes komforttal kiadó augusztus 1-től Csapó u. 59. 1617

Négy szoba,

fürdőszoba, előszoba és konyha augusztus 1-re kiadó, Zöldfa-utca 8

LAKÁS ÉS SZOBA KERESLET

Családi ház ellenében idősebb háztulajdonos gondozását vállalnám. — Címet „Tisztviselőcsalád jelgére a kiadóba kérek

Lakbérlekváltással

családi házat keresek megvételre. Ajánlatokat „Allam tisztviselő” jelgére kiadóba kérek 319

Augusztusra

keresek egy modern egy-szobás utcai lakást. Cím a kiadóban. 1702

HANGSZER

Irjon egy levelezőlapot Gartner zongorahangolóknak. — Helyben 1843

OKTATÁS

Piarista gimn.

IV. o. járt fiam mellé keresek számlaszakos instruktort, ki javítóvizgárra készítené elő. Cím: Medveczy, Forgács-u. 5 Ny

Magántanítást vállal, javítóvizgárra előkészít: Kornya Lajos ökl. középisk. tanár. Kossuth-u. 61. 1698

Beözönhöz kajszinbarackot legolesobbban Gödény csemegeüzlet szerezhet be. Csapó-utca 7.

ELELMISZER ITAL

Cseplésre

1 liter Otelló — 62, 10 l vételnél — 60, 25 l vételnél — 58. Gyöngyös—Vissontai Szőlőgazdaság Borpincéje. 1700

KERESLET

Veszek

használt bútorokat, zálogjegyeket, mindenféle ingóságot, hívásra jöjök Csapó-u. 16 11-1606

Veszek

boroshordót, laposokádát rossz állapotban is, összedőlt dongát. Nap-u. 4. sz. 1709

Kertipadot megvételre keresek. Cím a kiadóban 1705

AJÁNLAT

Szülőprés,

boroshordó új és használt eladó. Hordók javítása gyorsan készül. Nap ucca 4 1710

FIGYELEM!

Mielőtt lakását kifestené, ajtóit, ablakait, bútorait fenyvezetné, kérjen díjmentes ajánlatot SZEKERES festőállalattól. Debrecen, Homok-u. 122 Telefon 13-19.

Kárpitosmunkát

olesón és jól készíti Szabó József kárpitos, Szent Anna-utca 10-12. (Városi bérház.) 725-1397

Hulladék

száraz fa q-ként 3.40 ha szállítva. Nagy mennyiség is kapható. Csokonai-u. 50. sz. 1680

Cipők,

nyári és téli divatcipők nagy választékban, minden színben legolesobbban Nagy Béla cipőüzletében szerezhetők be Dégenfeld tér 11. Tiszapalota. 817-1287

Különlegesen szép selymek érkeztek mára dékokban Dr. Révész Géza-né, Piac-utca 40. sz. Langya udvarban 825-1407

Férfi

felöltő és öltöny szövetek minden rozzávalók. Férfi divat sport és galléros ingek olcsó árban Petrikné! Szent Anna-u. 5. szám

Nagyon szép

betömi- és lekvárnakvaló sárgabarack tőről szedve kapható. Nógrádi Mátyás utca 22. Városi baraktár mellett. 1689

AUTO-MOTOR KERÉKPÁR

Autókarosszéria

kifogástalan állapotban lévő sötétkék, 6-személyes, amely a Debreceni Repülő Club tulajdona eladó. Megtekinthető Szoboszlay garage, Széchenyi-u. 24.

Egy

prima karban lévő 500 köbcentiméteres A. J. S. motorkerékpár, oldalkocsival, eladó. Ferenc József-út 39. sz. Megtekinthető a házfelügyelőnél. 1708

A. J. S.

motorkerékpár, angol gyártmány, kifogástalan, clesón eladó. Péterfia-u. 19 udvarban 1706

BUTOR

Márványlapos

ebédlőkredec és kisebb szekrény ugyancsak márványlapos eladó Csapó-u. 10. az udvarban 1770

Eladó

szekrények, fotelek, asztalok, képek, függönyök, karnisok, gyalupad, rádió. Pesti-u. 13. Ny.

GAZDASÁGI ESZKÖZÖK

Cseplőszekrény,

tízéves, gőzlokomobilok 1-6-8 HP eladók, bérbeadók, béréséplest váltalok. — Motorkerékpárok: Jawa 100-as, Puch 280-as, Sach-Cseplő segédmotorok egyszázötven pengőtől. Új Cseplőmotor és alkatrészek. 913-1604

ELADÓ FÖLD

300 □-öl

termő gyümölcsösrel viláteltek eladók. Széchenyi-utca 4. Kisállomás mellett 82-1521

ELADÓ HAZHELY

Népfürdő mellett,

közvetlenül, Kassai-úton házhelyek eladók négy-szögölenként tizenegy pengőért. Ertekezni Bősörményi Béla ügyvédnél, Piac-u. 70. 82-1460

B. M. W.

A. J. S. Puch motor-kerékpárok kitűnő állapotban eladók. DKW körzetképviselőnél, Széchenyi-u. 24

ELADÓ HÁZ

Komlóssy-út 36. sz. aiatl modern családi ház teljes komforttal. Egyetem közelében, jutányosan eladó. Ertekezni lehet Bősörményi Béla ügyvédnél, Ferenc József-út 70. 82-1450

Forgalmas helyen,

a nagyállomás mellett, Kécses-utca 16. számú ház három lakással és üzleti helyiség lakással, mely kocsmának vagy vendéglőnek igen alkalmas. Villany, vízvezeték van. — Kevés pénzért megvehető. Az üzleti helyiség kocsmának kiadó 369

Családi ház

18 évig még adómentes, 418 négyszögöl, telken, szőlő és gyümölcsösrel, 2 nagy szoba, előszoba, konyha, szőnyeg és padlófűtéssel, alápincézve, jóvízű kúttal, részben teherátvállalással eladó. Gróf Vecsev-utca 18. szám. Homokkert. 248

Ertékes és jövedelmező ház közvetlen a vasut közelében minden elfogadható árral eladó. Teleki-u. 104.

ELADÓ

Budai Ézsaiás-utca 51. számú 2-szobás, előszobás, kényelmes családi ház. 744

KÜLÖNFÉLE

Nagyon olcsón

eladó 2 drb. modern nyílvető kifutóval és egy rekeszes lakarmánytárolóval. Alkalmi vétel! Veress-u. 24. 5-ik ajtó. 1674

Két

kifogástalan fuóltöny 15-16 éves fiú részére eladó. Torók Bálint-u. 18. 1061

Kartelenküli

motalkó 45 fillér Széchenyi-utca 3. Ugyanott valódi-amerikai, pensylvániai és mindenféle márkázott olajok kaphatók. 722-1371

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. műintézetének körforgógépén. Igazgató: Somogyi Gábor.

MAVAUT autóbusz menetrend

Ervényes 1939 június 30-tól szeptember 1-ig

Debrecen—Kisújszállás

Debrecen	Arany B.	Hajdúszoboszló gy. f.	Kaba község.	Nádudvar	P. Ladány Rákóczi	Kisújszállás p. u.	Kisújszállás
14.10	17.30	17.40	18.20	19.00	19.50	20.00	20.00
14.43	18.05	18.14	18.52	19.34	20.03	20.03	20.03
			18.31	19.22	20.03	20.03	20.03
				19.22	20.03	20.03	20.03
15.25	18.54	19.45	20.25	21.05	21.05	21.05	21.05
			20.45	21.05	21.05	21.05	21.05
			22.00	21.05	21.05	21.05	21.05

JELTÁJÁZAT

X = csak hétköznap; + = csak vasárnap és ünnepnap közlekedik.